

É P Í T É S Z

K Ö Z L Ö N Y – M Ű H E L Y

A MAGYAR ÉPÍTÉSZ KAMARA KIADVÁNYA

KÖZLÖNY

A Külügyi Bizottság beszámolója
az ACE Közgyűléséről

Városok IV. Világfóruma –
Nanjing (Kína)

Tájékoztató a 2008. évi Kós
Károly-díjak adományozásáról

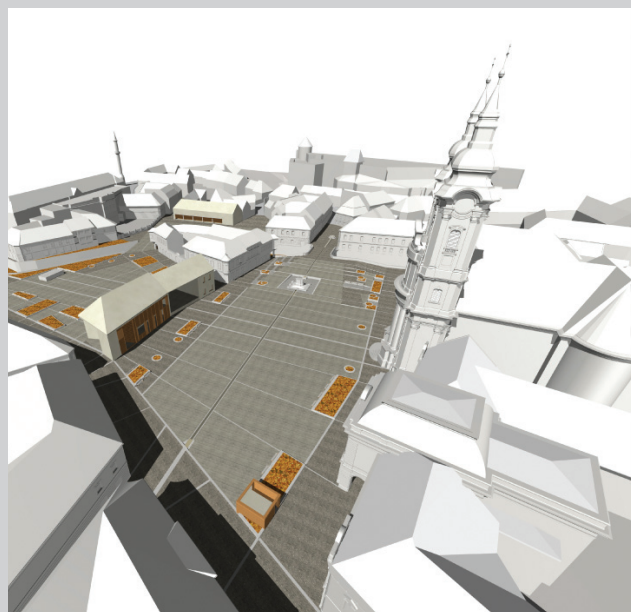
Épületek energetikai jellemzői-
nek tanúsítása a Magyar Építész
Kamara szemszögéből

2008 őszén Magyarország volt
a lipcsei műemléki vásár,
a „denkmal” díszvendége

Ablakok, nemzetközi
konferencia ismertetése

A Magyar Építőművészek
Szövetségének hírei

MŰHELY • Eger – A Dobó tér és környékének építészeti rekonstrukciója

Tartalom

ÉPÍTÉSZ
KÖZLÖNY – MŰHELY

190. szám

2009. január

A Magyar Építész Kamara és a
Magyar Építőművészek
Szövetsége havi tájékoztatója

ISSN 1789-0934

Kiadja:

Publicitas Art-Media Kiadó Kft.

Felelős: a kft. ügyvezetője

A szerkesztőbizottság elnöke:

Eltér István
(a MÉK elnöke)

Felelős szerkesztő:

Eltér István
(a MÉK elnöke)

Szerkesztőbizottság tagjai:

Dér Andrea (MÉK),
Körmendy János (MÉK)

MÉSZ rovat:

Borsos András MÉSZ titkár

Műhely rovat:

Kiss-Járomi Építésziroda

Szerkesztőség:

H-1088 Budapest,

Ötpacsi utca 2.

Tel./fax: 06-1-318-2944

E-mail: mek@t-online.hu

www.mek.hu

Hirdetésfelvétel:

Publicitas Art-Media Kiadó Kft.

H-1021 Budapest,

Tárogató út 26.

Telefon: 06-1-200-7330

fax: 06-1-275-3070

www.publicitas.hu

A megjelenést támogatta

az Önkormányzati és

Területfejlesztési Minisztérium

4 A Külügyi Bizottság beszámolója
az ACE – Európai Építészek Tanácsa
Közgyűléséről

6 Városok IV. Világfóruma (World Urban
Forum 4) – Nanjing (Kína) 2008.
november 3–6.

9 Tájékoztató a 2008. évi Kós Károly-
díjak adományozásáról

10 A Magyar Építész Kamara jogi
tanácsadójának hírei

11 A MÉK Elnökségének eseménynaptára
2008. november–december

12 Épületek energetikai jellemzőinek
tanúsítása a Magyar Építész Kamara
szemszögéből

13 Jog – Kötelesség – Szabály –
Figyelem

14 2008 őszén Magyarország volt
a lipcsei műemléki vásár, a „denkmal
dízsvendége

16 Ablakok, nemzetközi konferencia
ismertetése

17 Kiáltvány
a történeti ablakok megtartásáért

18 A MAGYAR ÉPÍTŐMŰVÉSEK
SZÖVETSÉGÉNEK HÍREI:

Szemelvények a MÉSZ elnökségének
2008. november 27-i üléséről

Ami történt... MÉSZ eseménynaptár
november

Ami történni fog... MÉSZ eseménynap-
tár január

A Magyar Építőművészek Szövetségé-
nek találkozója a pekingi és a sanghaji
építész szövetségekkel

Kínai építészek a MÉSZ-ben

A MÉSZ Elnökségének Nyilatkozata

21 Az év napháza 2007 pályázat
és kiállítás

22 MÉSZ Könyvtár
Közlemények
Helyesbítés

**A MÉK Elnöksége és a szerkesztőbizottság nem minden
esetben ért egyet a nyílt levelekkel, illetve a hozzászólás
rovatban megjelent írásokkal.
Minden felelősség a közléteket illeti.**

► A Külügyi Bizottság beszámolója az ACE – Európai Építészek Tanácsa Közgyűléséről – 2008. november 21-22., Brüsszel

Hazánk szempontjából a közgyűlés legfontosabb eseménye az volt, hogy Tétényi Éva személyében először lett magyar tagja az ACE 11 főből álló Végrehajtó testületének.

Az EU rotációs választási rendszeréhez igazodva idén a belga, a cseh, a dán, a román és a magyar építész kamarák delegálhattak jelöltet a testületbe, 2 évre. A jelöltek Jos Leyssens (B), Dalibor Borak (CR), Christian Lerche (D), Serban Tiganas (R) és Tétényi Éva voltak, akiket a Közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

Az európai építész szakma működési struktúrájának, tevékenységi értékének, kereseti viszonyainak, kor és nem szerinti megoszlásának felmérésére az ACE korábban megbízást adott az angol Mirza & Nacey Ltd. konzultáns irodának. Egy független szakértő szervezet megbízása a felmérés hitelességét célozta meg, ezáltal az eredmények felhasználhatók lehetnek a politikusokkal és tisztviselőkkel folytatott megbeszélések során, amikor pl. az épített környezet minősége, a tervezési díjszabás, a közbeszerzések rendszere kerülnek terítékre. A felmérés előzetes eredményeiről a cég képviselője beszámolt a Közgyűlésnek, a tanulmány ez év végére készül el, végső közzétételének módjáról az Elnökség fog dönteni.

A tanulmány a konzultáns cég által összeállított kérdőívre adott válaszokat és az ACE által korábban készített felmérések eredményeit összegzi. A 32 megkeresett ország közül csak 17 ország vett részt a konzultáns cég kérdéseinek megválaszolásában, Magyarország nem. Ez az 53%-os arány elgondolkodtató és megkérdőjelezi a felmérés részleteinek hitelességét. A közgyűlésen felmerült a határidő meghosszabbítása, de ezt az Elnökség és felmérést készítőket együttesen elvetették. Helyette kb. 2 év múlva a felmérés megismétlését javasolták.

A felmérés szerint Európában 471 000 regisztrált építész dolgozik, egy vezető tervező átlagos órábéré 60 euró, egy

feldolgozóé 40 euró, átlagos éves keresetük 37 000 euró, az európai építész szakma együttes éves termelési értéke 22,7 milliárd euró.

A Közgyűlés kiemelt eseménye az „Épített környezet minőségének jellemzői” címmel szervezett eszmecsere volt. A téma felvetésének oka, hogy a szakmán belül, illetve a laikusokkal, de főleg a politikusokkal folytatott párbeszéd során nem rendelkezünk olyan jelzőszámokkal, mutatókkal, melyek az épített környezet minőségét mérhetően jellemeznék. A kérdés, hogy „Mi jelent minőséget az épített környezetben?” az ACE 2004-ben kiadott „Építészeti és Életminőség” című irányelveiben fogalmazódik meg.

Az elmúlt évek során folyamatos igény merült fel a jellemzők kidolgozására, elsősorban azon munkacsoportok felé, melyek az „Építészeti és Életminőség” elnevezésű 3. Tematikai területhez tartoznak. Ez a négy munkacsoport – Városépítészeti, Lakásépítészeti, Fenntarthatóság, Kutatás – építészeti tevékenységünk kevésbé bürokratikus mint inkább konkrét szakmai területeivel foglalkozik és nehezen birkózott meg a fenti elvárással. A továbblépés elősegítése érdekében az ACE felvette a kapcsolatot olyan európai szervezetekkel, melyek kutatási vagy működési tevékenységük során már kidolgoztak bizonyos mérési elveket az épített környezet minőségére vonatkozóan. Ezen szervezetek képviselői előadásokat tartottak a közgyűlésen.

– Robin Nicholson/CABE – Commission for Architecture and Built Environment

A szervezet állami és magán megbízásból végez minőség-ellenőrzést, mely során Tervezési Minőség Jellemzőket dolgozott ki. Ez a 20 pontból álló ellenőrzési lista – mely a Nemzeti Szabvány része – jelenleg csak iskolákra kötelező, de

egyéb épületekre is alkalmas. A szervezet az előkészítő fázisában, a tervezés folyamatában, a kivitelezés alatt, és a használat során figyeli a megbízása alatt álló projektet, melyről jelentést készít.

Rainer Mahlamaki/SAFA

A minőség az alábbi vonatkozásokban mérhető:

- költséghatékonyság, úgymint építési költség vagy üzemeltetési költség
- műszaki szempontok
- energiatakarékosság

A minőség az alábbi vonatkozásokban nem mérhető:

- komfortérzet, az építészet általános érzete
- az építészet kulturális összefüggése
- az építészet személyiségformáló hatása
- funkcionalitás

Az építészeti minőség a lépték szerint változhat

- a táji környezetben
- a városban
- egy adott épületben
- a részletekben

A minőség szubjektív

- esztétikai értelemben, mert az emberek a szépséget különbözően érzékelik
- a jó minőségű környezet különböző embereknek más-mást jelent.

A minőség az építészetben leginkább nem mérhető értékeken alapul. A különböző minőségi előírások és tervezési segédletek nem biztosítják az építészeti minőséget. Javíthatják a terv vagy az épület műszaki színvonalát, de az igazi építészeti minőség bizonytalan marad.

Végsősorban az építészet érzékelés és nem pedig okfejtés eredménye.

Ronan Uhel/EEA – European Environment Agency

A szervezet adatbázist kezel az európai városok területfelhasználásának alakulásáról, a fenntartható városfejlődés eredményeiről, a zaj- és légszennyeződés mértékéről, és ezek segítségével hozzájárul az EU városfejlesztési irányelveihez. Az elmúlt évtizedekben a városok területe 78%-

kal, míg lélekszámuk csak 33%-kal növekedett. A városok a fejlődés motorjaivá váltak, korunk kulturális, oktatási és technológiai fejlesztéseinek gerjesztői és eredményeinek fő felhasználói. Viszont növekvő energia-, természeti erőforrás és terület-felhasználásuk miatt gáz kibocsátásuk, lég- és zajszennyeződésük gyakran meghaladja az engedélyezett mértéket.

A világ fenntartható fejlődése szempontjából elsősorban a városok és azon belül a lakáskörülmények vizsgálata és kezelése a legfontosabb kérdés.

– Maria Berrini/Ambiente Italia Research Institute

A szervezet Urban Ecosystem Europe Report címmel 32 európai nagyváros vizsgálatát végezte el, 25 szempont alapján. A jelentés a vizsgált városokat az egyes témák szerint rangsorba állítja és ezt a rangsort – mint viszonyítási alapot – kezeli a jövőbeli értékelésekkor.

A jelentés kiterjedt az alábbi témákra:

- Városfejlesztés, mobilitás, közlekedéscsökkenés
- Ésszerű fogyasztás, életforma-választás lehetősége
- Helyi egészségvédő akciók
- Energia- és klímaválság kezelése
- Élénk, fenntartható helyi gazdaság, szociális egyenlőség, igazságosság és összetartás
- A fenntartható fejlődés helyi irányítása

Az előadásokat követő hozzászólások összegzéseként a Közgyűlés egyetértett abban, hogy

Levél Brüsszelből

Ezúton köszönöm meg azt a bizalmat, melyet a Magyar Építész Kamara Külügyi Bizottsága és Elnöksége részéről kaptam. Az ACE vezetőségének tagjaként módom lesz aktívan nyomon követni az Európai Unióban folyó szakmagyakorlás, oktatási kérdéseket, a környezeti és esztétikai problémákat, figyelemmel kísérni a nemzeti építészpolitikákat, s nem utolsósorban egyfajta kultúrdiplomáciai szolgálatot végezni. A finn elnök vezette Executive Board új tagjai a közgyűlést követően informális ülést tartottak, melyen kiosztották a fő tevékenységi köröket. Én a városi problémákat, a települések fenntartható fejlesztését, új típusú rendezési metodikák és az életminőség indikátorainak kutatását, valamint az örökségvédelmi és esztétikai oktatás minél fiatalabb korban való elindítását vállaltam. Cseh kollégáink az energiatudatos építészettel, román tagunk a diplomáciai és kommunikációs vonallal, a dán és belga új vezetőségi tagok pedig a szakmagyakorlás, építészeti piac, minőség alapú verseny kérdésével foglalkoznának szívesen. Természetesen minden tervezet, jelentés elérhető lesz számomra, így lehetőség nyílik a témák előzetes megtárgyalására és az egységes véleménynyilvánításra. Kérem, hogy aki érdeklődik e kérdések iránt, az jelezze a Kamara Külügyi Bizottságánál szándékát. Az áprilisi Helsinki közgyűlés előtt még három brüsszeli tanácskozás vár rám. Itt hívom fel a figyelmet arra, hogy március elején az UIA II. Régiója Budapesten tartja ülését, azaz az aktuális témák személyes meghallgatása is elérhető lesz az érdeklődők számára.

Külön megköszönöm Mikó Lászlónak, hogy figyelmes útitársként vezette a magyar delegációt.

Tétényi Éva

ACE Végrehajtó Bizottságának tagja

- Az épített környezet minősége nem lehet egyéni véleményezés kérdése.
- Az épített környezet minőségének mérőszámait azon helyi közösségeknek kell létrehozni, amelyek használni akarják őket.
- Az államok vagy régiók kormányi irányelveket, szaktanácsot kell adjanak a minőségi jellemzők és mérőszámok kidolgozásához.
- Az EU ösztönözze a tagállamokat a fenntartható városi fejlődés nemzeti

szintű irányelveinek kidolgozására, mely lehetőséget ad a városoknak saját fejlődésük értékelésére.

- Az ACE eredményes munkát kell folytatson a minőségi jellemzők összeállításában, különös tekintettel a városi környezet vonatkozásában.

Mikó László

MÉK-MÉSZ Külügyi bizottság tagja
ACE Kutatási Munkacsoport Elnöke

„Magadnak építetted két keziddel...”

NÉPI ÉPÍTÉSZETI FOTÓPÁLYÁZAT

2009 májusában ötödik alkalommal kerül megrendezésre a vályogházakról szóló konferencia. Az idei előadások témája a vályogházak építéséről, a régi mestersegek továbbéléséről szólnak. A konferenciával egyidejűleg népi építészeti fotópályázat meghirdetésére kerül sor. A pályázat célja a népi építőmesterségek, hagyományok megőrzése, dokumentálása. A díjnyertes, illetve kiválasztott felvételekből a vályogházak konferenciával egyidejűleg kiállítást rendezünk.

Pályázní 3 kategóriában lehet:

1. Népi építőmesterségek, mesterek

A még élő népi építőmesterségek bemutatása, a hagyományokat őrző szakemberek, és azok munkájának dokumentálása.

2. Kordokumentumok

Régi (XIX–XX. századi) felvételek felkutatása és bemu-

tatása a népi építészet és építőmesterség témaköréből. E fotók lehetnek családi és emlékfotók, vagy olyan – a népi építészetet ábrázoló – kordokumentumok, melyek eddig még nem kerültek nyilvános bemutatásra.

3. Szabadon választott (népi építészeti emlékeink a fotós szemével)

A népi építészetet ábrázoló felvételek tárgymegkötés nélkül

Lehetőség van képsorozatok benyújtására is. A képek legnagyobb mérete: 30 x 40 cm.

Kérjük, hogy a felvételeket és a hozzájuk tartozó nevezési lapokat elektronikus formában, CD-lemezen is szíveskedjenek megküldeni.

A pályázatot két korosztályban kerül meghirdetésre:

I. ifjúsági korcsoport (18 éves korig)

II. felnőtt korcsoport

A pályázat jelígis.

Az 1. és 3. kategóriában a képeket kasírozva vagy anélkül kérjük megküldeni.

A 2. kategóriában lehetőség van az eredeti képek, vagy azok fotóminőségű másolatának megküldésére.

A rendező az eredeti képek megővására és visszajuttatására garanciát vállal.

Minden felvétel (képsorozat) hátulján csak a beküldő által választott jelszó és a kép sorszáma szerepelhet.

A képek (képsorozatok) mellé nevezési lap állítandó ki, melyet a www.valyog.uw.hu honlapról lehet letölteni.

A nevezési lapon szintén csak a jelszó, illetve a kép adatai szerepelhetnek.

A beküldő nevét, címét külön, zárt borítékban kell a rendezőkhöz eljuttatni, a borítékon csak a jelszó szerepelhet.

Beadási határidő: 2009. március 31.

Cím: Mednyánszky Miklós

2462 Martonvásár, Pf. 69

► Városok IV. Világfóruma (World Urban Forum 4) – Nanjing (Kína) 2008. november 3–6.

„Harmonikus urbanizáció – A kiegyensúlyozott területfejlesztés kihívásai”

Az ENSZ UN-HABITAT ügynöksége két évente megrendezésre kerülő nagyszabású nemzetközi eseményének házigazdája ezúttal Nanjing, a „déli főváros,” ez a 2500 éves történelmi múltjára és kultúrájára büszke, napjainkban dinamikus fejlődő, közel négy milliós – kínai viszonylatban talán nem is nagy – nagyváros volt.

A Jangce folyó, az életvíz közelsége biztosította mindig, hogy politikai, gazdasági, kulturális és kereskedelmi központ lehessen. Ma is őrzi a múltat, az ősi fővárost körülölelő falakat, miközben már egy felhőkarcolókkal teletűzdelt XXI. századi modern metropolis, hatalmas kiállítási és konferenciaközponttal.

A magasrangú államférfiak jelenlétében lezajlott többezres megnyitón az előadók döbbenetes számokkal érzékeltették a világban zajló urbanizációs folyamatokat: jelenleg a Föld lakóinak 50%-a város lakó, de ez a szám 2030-ra már 60%, 2050-re 70% lesz, a fejlődő országokban havonta 5 millió ember költözik a városokba (!), a kenyai miniszterelnök már egyenesen „homo urbanicus”-ról beszélt...

Mindezeket tudományos alapossággal támasztja alá az a közel 300 oldalas szép kiadvány, amely a „Világ városainak állapota 2008/2009” címet viseli és az UN-HABITAT gondozásában készült. Bevezetője szerint mivel a városok növekedése mind kiterjedésben, mind lakosságban szinte megállíthatatlan, kiemelt jelentőséget kap a térbeli, a szociális és környezeti harmónia

megteremtése. Ez a harmónia két pilléren nyugszik: a méltányosságon és a fenntarthatóságon. Vannak kormányok, amelyek már felismerték ennek fontosságát és támogatják a hatékony várostervezést, városirányítást annak érdekében, hogy elérjék a kívánt célt, a harmonikus városok létrejöttét. Még néhány adalék a kiadvány bemutatójáról: az egyenlőtlenség – mely jövedelmi és lakhatási viszonyokra értendő elsősorban – nő nemcsak a városokon belül, de a városok között is; a legnagyobb egyenlőtlenség az afrikai és dél-amerikai városokban tapasztalható, de néhány észak-amerikai nagyvárosban is hasonló a helyzet: Atlanta, New Orleans, Washington; az USA-ban a nagyvárosokban nagyobb az egyenlőtlenség, mint a kicsikben; a különbségek a kínai és indiai városokban a legkisebbek – egyenlőség a szegénységben ...; a legnagyobb energiafallok és szén-dioxid-kibocsátók a nagyvárosok, ebben az amerikai városok járnak az élen és nagyban hozzájárulnak a klímaváltozáshoz; a fejletlen országokban 10-szer gyorsabban nőnek a városok, mint a fejlettekben...

Mindenesetre Budapestnek a növekedés

miatt talán még nem kell aggódnia, mert a kiadvány szerint népessége 2025-ig 1 millió 650 ezer lakos körül stagnálni fog ...

Mindez mást mutat a svéd városok példáján, melyről az „Élhető városok tervezése és építése” című kapcsolódó rendezvényen lehetett hallani. Svédország 9 millió lakosának 80%-a falun él, 290 olyan önkormányzat van, ahol a lakosok száma nem éri el a 3 ezret és a középméretű városok nagysága 15 ezer körül mozog. A helyi hatalom erős, a várostervezés helyi monopólium és a központi kormányzat a legkritikább esetekben szól bele, akkor is csak környezeti, biztonsági, egészségügyi vagy más önkormányzat érdekét is érintő kérdésekbe.

A svéd kollégák két 200 ezer alatti „kisváros” Uppsala és Jönköping fejlesztési projektjeiből kiindulva dolgozták ki javaslatukat a hatékony városfejlesztési akciókra vonatkozóan, melynek lényege a következő:

- a városok fejlesztési szándékaival összehangolt nemzeti fejlesztéspolitikára van szükség,
- a nemzeti, a regionális és az önkormányzati szintű befektetések koordinálásával és közös finanszírozásával meg kell teremteni az együttműködést,
- a fejlesztések útjában álló akadályokat el kell hárítani, egyensúlyt kell teremteni az egyéni célok és a fenntartható társadalom szükségletei között,
- a városi közlekedés új formáinak kifej-

Történelmi városmag – Konfuciusz templom

A Xuanwu tó parkja, háttérben magasházakkal

A XVI. századi városfal kapuzata – Xuanwu kapu

Az Expo Center kiállítási csarnokai – a Fórum helyszíne

lesztése a cél, mely vonzó és érdekes mindenki számára, akár egyéni, akár tömegközlekedésről legyen szó.

Az esettanulmányok meggyőzőek voltak és új gondolkodásmódot tükröztek, a svéd új közlekedési kultúrát akarnak meghonosítani, melyben elsőbbséget élvez a tömegközlekedés, melynek legfontosabb csomópontjai (intermodális központjai) vonzó kereskedelmi, kulturális, szórakoztató központok is egyben, kihasználják az új technológiák előnyeit a közlekedéssel kapcsolatos tájékoztatásban, cél az autósforgalom csökkentése, a közös kocsihasználat elterjesztése, az ingázás vonatra terelése, elektromos hajtású „sintaxi” működtetése, összefoglalóan új formák bevezetése.

Mindenesetre itt is van városbaköltözés és a 150 ezres Jönköpingben aggódva figyelik, hogy évente 1500 fővel nő a lakosok száma ...

A második napon szemináriumok keretében mutakoztak be a házigazdák: Nanjing és a tágabb régió, Jiangsu tartomány. Nyitóelőadásában Nanjing polgármestere a nagymúltú várost egy életerőtől duzzadó modern nagyvárosként jellemezte, amely nemcsak kulturális-oktatási, hanem mára tudományos-technológiai központ is, a Jangce delta szívében. Tudatos fejlesztő tevékenység és hosszú évek kitartó erőfeszítésének eredménye, hogy itt sikerült megteremteni Kína egyik talán legélhetőbb, legharmonikusabban fejlődő városi környezetét. Ezzel Nanjing kiérdemelte az UN-HABITAT díját és ez indokolta, hogy a Városok IV. Világforumának helyszínéül választották!

A város fejlődésének útját egy gondos tematika szerint összeállított kiadvány mutatja be, amely képekkel gazdagon illusztrálva veszi sorra a fejlődés egyes periódusait, mindezt a harmónia, az egyensúly szemszögéből vizsgálva.

A harmonikus városfejlesztés egyik kulcskérdése a „housing”, avagy a lakásépítés, erről egy nagy állami tulajdonú, kínai építési vállalkozás vezetője beszélt. Felvázolta azt a modellt, amelyben az állam, a bankok és a vállalkozások közösen finanszírozzák a lakások építését. A profit 3-4% körül limitált, melyben megjelenik a vállalkozások szociális felelőssége is. Azért nem lehet olyan rossz üzlet, mert ez a cég volt a szeminárium egyik főszponzora és minden résztvevő kapott egy napelemes kis rádiót is ajándékba ...

Az tény, hogy a felgyorsult urbanizáció és a beöznlő népesség miatt óriási a nyomás, a lakásügy pedig az egyik indikátora a társadalmi viszonyoknak. Ezért a városoknak arra kell törekedniük, hogy mindenki számára elérhető áron tudjanak lakást biztosítani. Tehát az olcsóbb lakások építése közügy, melyet a kormánzatnak kell felügyelni és támogatnia, a nagyobb, igényesebb lakások tekinthetők csak piaci terméknek. A statisztikákból az is kiderült, hogy itt 15 m² alatti az a „lakásnagyság”, amelyet nem tekintenek emberi tartózkodásra alkalmasnak?!

Jiangsu tartomány bemutatását az alkormányzó kezdte és a 34 milliós, kelet-kínai régió jelenleg követendő politikájának stratégiai irányvonalát a három nagy urbanizált körzet: Nanjing (4 m), Suzhou (2,1 m) – Wuxi (1,9 m) – Changzhou (1,4 m) és Xuzhou (2,2 m) gazdasági és társadalmi fejlesztésében határozta meg. Elképzelésük szerint támogatni kell a megacity-k, nagyvárosok további erősödését, ésszerűen kell fejleszteni a kis és közepes városokat és

optimalizálni kell az egymáshoz való viszonyukat. A tartományban 2007 végére az urbanizációs ráta meghaladta az 53%-ot és a nagyvárosok körzeteinek hatása az egész régió fejlődésére egyre meghatározóbb. Hangsúlyozta, hogy az urbanizáció támogatásával egyidejűleg meg kívánnak felelni a fenntartható fejlődés elvéből fakadó elvárásoknak is.

Egyébként Kínán belül a területi fejlődés meglehetősen kiegyensúlyozatlan, a fejlődés meghatározó térsége a keleti partvidék, amelybe Jaingsu tartomány is beletartozik. Ezután a fent említett városok vezetői tartottak vetített képes előadásokat. Két órán át városról városra sorolták az elmúlt 30 év bámulatos fejlődésének eredményeit és kiderült, hogy szinte mindegyik város büszkélkedhet valamilyen díjjal, kitüntetéssel, amit az utóbbi időben érdemelt ki. Az volt az ember benyomása, mintha valamilyen „nagy szocialista munkaverseny” beszámolóit hallaná, de szocializmusról itt már szó sincs ...

Kínában manapság mindent az 1970-es évek végétől, a nyitás politikájának meghirdetésétől eredeztetnek és a látottak alapján méltán lehetnek büszkéek az utóbbi évtizedek ugrásszerű fejlődésére. Ennek szellemében készült az a Jiangsu tartomány legnagyobb városait bemutató szép kiadvány is, amely 30 év előtti és napjainkban készült fényképek egymás mellé helyezésével – kissé didaktikusan – érzékelteti a sok esetben valóban meghökkentő változást.

A konferenciához kapcsolódó kiállítások közül egy hatalmas pavilon csak a kínai városfejlesztés sikertörténetét mutatta be fotók, videók, városrendezési tervek és makettek segítségével. Ezen a nagyszabású kiállításon a Jangce delta városai sem

Épülő felhőkarcoló a városközpontban – Gulou tér

érdemtelenül vonták magukra a figyelmet. Tanulságul talán megállapítható: ha valahol, akkor Kínában a népesség miatt van létjogosultsága a magasházaknak és a felhőkarcolóknak. Ugyanakkor megszívlelendő az a vélemény is, amit egy Amerikában élő, kínai származású várostervező mondott: hazatérve azt tapasztalta, hogy minden kínai város egyforma...

Avároskutatókkerekasztal-beszélgetésének témája – az UN-HABITAT 2008–2013 közötti stratégiai tervének, a „Városok és a klímaváltozás” végrehajtásának kapcsán – a klímaváltozás mint a fenntartható urbanizáció kulcskérdése volt.

A beszélgetés során több kérdés fogalmazódott meg: Hány város járul hozzá a klímaváltozáshoz? Milyen ezeknek a városoknak a gazdasági (fehér és fekete), demográfiai, szociális, környezeti állapota? Milyen a térbeli, formai megjelenésük? Milyen az építészetük? Milyen építőanyagokat használnak? (Napjainkban a beton a legfontosabb építőanyag, de sok víz kell hozzá!) Nincs semmiféle osztályozási rendszer, ami a városok urbanizációs fokát mérné: hogyan lehet egyáltalán kutatni az urbanizációt?

Néhány figyelemre méltó megállapítás: az Európai Unióban a nyári energiafogyasztás a klímaberendezések használata miatt nagyobb, mint a télié!, a kínai városok növekedése az utóbbi időben nagyobb volt, mint a világátlag!, Kínában a közlekedés miatt nagyon nő az energiafogyasztás, miközben a tömegközlekedés elmarad a szükségességtől, a gyors urbanizáció meghaladja a városok szolgáltatóképességének szintjét!, a folyamat ellenőrizhetetlen, bár mikor fenyegethet katasztrófával!, fő cél a szegénység csökkentése!, a városok növekedésének menedzselése a XXI. század legfontosabb feladata! Mit tehetünk és hogyan? Erre a kérdésre kereste a választ a karibi-mexikói térség klímaváltozásának következményeivel foglalkozó kiselőadás is, ahol a tengerszint-emelkedés okozhatja majd a legtöbb gondot:

- politikai szinten már most cselekvőképes szervezeteket kell létrehozni,
- előrelátással segíteni kell a társadalmi önszerveződést,
- a globális változásra válaszul meg kell határozni a helyi teendőket,

– az együttműködés a legfontosabb követelmény.

Egyébként megnyugtató, hogy a Világbanknak már van programja a klímaváltozásra?

Érdekes vita zajlott a „Fontosabbak-e a városok, mint az országok?” kissé provokatív kérdés körül egy másik kapcsolódó rendezvényen. Néha indulatoktól sem mentes felszólalások követték egymást és végső következtetésként megállapítható, hogy a városok növekvő jelentősége szükségessé teszi a szerepek újragondolását. A városok korszakában mindkét szinten új politikára, intézményekre, erőforrásokra van szükség a jó együttműködéshez.

A záró plenáris ülés első része a városok történelmi múltjának és szellemiségének megőrzéséről szólt. Tanulásgént, egyetlen mondatba sűrítve az alábbi megállapítás tűnik megszívlelendőnek: modernizáció nélkül meghal a város, de a modernizációtól meghalhat a város lelke!

A záróülésen a kínai lakásügyi és vidékfejlesztési miniszter vonta meg a konferencia mérlegét. Büszkén említette, hogy 175 ország több ezer képviselője vett részt a konferencia 220 rendezvényén. A jelenlevőknek kiosztották a „Nanjing-i felhívás a harmonikus urbanizációért” című 9 pontból álló dokumentumot, amely cselekvésre hívja fel a világfórum résztvevőit a címben megjelölt, kívánatos cél jövőbeni megvalósítása érdekében.

A repülőgép visszaindulásáig hátralévő két napban Sanghaj beváltotta a hozzáfűzött reményeket – bővebben lásd az Építész Közlöny 2007/174, 2008/182 és 2008/186 számait. Külön szerencse, hogy az első napon a konferencián jelenlevő Dr. Szaló Péter szakállamtitkár úr jóvoltából, a sanghaji magyar konzul – aki egyébként nagy propagálója a magyar építészetnek – vezette a városnézést. Ezúton is köszönet érte mindkettőjüknek.

Végül néhány személyes benyomás: Kína fegyelmezett, közösségi társadalom, ahol az ember találkozhat gyakran zavarbaejtő kedvességgel, lekötelőző segítőkészséggel, esetenként meglepő értetlenséggel és néha egy kicsit bántó bizalmatlansággal is.

Dr. Orosz Bálint – VÁTI Városépítési Kft.
a MÉK Külügyi Munkabizottságának tagja

Tájékoztató a 2008. évi Kós Károly-díjak adományozásáról

A 2008. évben kiadható Kós Károly-díjakra egyéni kategóriában 17, közösségi kategóriában 6 javaslat érkezett be. A beérkezett javaslatokat a Kós Károly-díj Bizottság – Fegyverneky Sándor országos főépítész úr elnökletével – november 4-én megtartott plenáris ülésén értékelte és készített ajánlást a díjak adományozására.

Az ajánlás előterjesztése alapján Bajnai Gordon úr, a Magyar Köztársaság nemzeti fejlesztési és gazdasági minisztere Kós Károly születésének 125. évfordulója alkalmából Kós Károly-díjat adományozott az alábbiaknak:

Egyéni kategóriában, rangsorolás nélkül

– **Minczinger Katalin** nyugdíjas pedagógusnak

Fonyód város lakosságának régóta megfogalmazott igénye volt egy helytörténeti gyűjtemény megalapítása. Minczinger Katalin volt az, aki ennek érdekében mind a kezdeményezést, mind pedig a megvalósítást döntő részben magára vállalta. Példa nélküli önzetlenséggel és eredményességgel, időt és fáradságot nem kímélve dolgozott ebben az ügyben. Az ő elhivatottsága és lelkesedése másokat is magával ragadott. Így valósulhatott meg a hajdan mozinak is használt, leromlott állapotú százéves nyaralóépület igényes, illetve teljes felújítása a helytörténeti gyűjtemény elhelyezése végett. Minczinger Katalin ezt követően is folyamatos munkát végez mind a gyűjtemény fenntartása és bővítése, mind pedig a település kulturális életének szervezése terén.

– **Sáros László DLA** építésznek

Sáros László építész több évtizedes tervezői alkotó tevékenységével szerzett hírnevet és elismertséget; a legrangosabb építészeti díjak birtokosa. Az alkotói munka mellett azonban folyamatosan közérdekű feladatokat is vállalt. Egy évtizednél hosszabb ideig főépítésként hatással volt Jászberény Város fejlődésére; hasonló ideig volt a Kós Károly Alapítvány kuratóriumának elnöke; mesterként működik közre a Kós Károly Vándoriskola tevékenységében. Jelentős szakirodalmi és építész fotós munkássága a különböző kultúrák, hagyományok és műfajok iránti érzékenységét mutatják. Szakmai sokoldalúsága, a hagyományos értékek iránti elkötelezettsége, közéleti szerepvállalása példamutató.

– **Vass József** amatőr helytörténésznek és fotográfusnak

Óföldrak építészeti, régészeti és néprajzi emlékekben gazdag Csongrád megyei kis település. Vass József két évtizede meghatározó személyisége, szinte motorja a helyi társadalmi életnek, a helyi közművelődésnek. Kulturális szervező és kezdeményező tevékenységével jelentősen hozzájárult a helyi hagyományok feltárásához és fenntartásához. Sokat fáradozott a település és környezete szépítéséért, az építészeti és a természeti értékek megőrzéséért. Jelentős áldozatvállalással, kis részben pályázati támogatással, képeslapokat és ismertető füzeteket készített és adott ki a településről. Vass József lokálpatriotizmusa, sokoldalú hagyományörző és önkéntes művelődésszervező munkássága példamutató.

Közösségi kategóriában, rangsorolás nélkül

– az **Akli Majorért Műemlék Alapítványnak**

A Zirchez közeli Akli Major értékes épület-együttese hajdan a bencés, majd a ciszterci szerzetes rend gazdaságához tartozott. Négy évtizeden át a Bakony TSz használta az épületeket, műemléki jellegükre és történeti értékükre való legkisebb tekintet nélkül. Ennek ellenére az együttes viszonylagos épségben fennmaradt. Egy fiatal házaspár néhány éve megvette a majort, és elszántan nekikezdett az elgazosodott terület megtisztításának, valamint az épületeken a legsürgetőbb állagmegóvási munkáknak. Létrehozták az épület-együttes megmentésére az Akli Major Műemlék Alapítványt. Az együttest a XVI. századtól kezdődően a legkülönbözőbb időszakokban épült, de kivétel nélkül művészi értékű épületek alkotják. A felújítás ugyan még csak a kezdeti stádiumban van, azonban az Alapítvány közösségének a helyreállítás érdekében kifejtett erőfeszítései és a jó ügy iránti elkötelezettsége mindenképpen példamutató és elismerésre méltó.

– a **Szigligeti Táj- és Településvédő Körnek**

A szervezet 1984-ben alakult, elsőként a hasonló nagyságú települések körét tekintve. Azóta is folyamatosan és eredményesen dolgozik a táji és a települési környezet értékeinek védelmében, a település fenntartható fejlődése érdekében. Részt vett a „Szigligeti

Váralapítvány” alapításában és tevékenységében. Szellemi kapacitásával, szakértői közreműködéssel segítette a helyi önkormányzatot egy többszázmilliós csatornaépítési támogatás elnyerésében. A rendezési tervek készítése során a Kör ugyancsak szakértői tanácsadással segítette az önkormányzatot; két évtizeden át szervezte a „Szigligeti Nyár” rendezvényt, amelynek sikere lehetővé tette, hogy most már az önkormányzat szervezi. A Kör alapította 1984-ben a „Szigligetért” emlékérmét, amelyet minden évben a településért kiemelkedően munkálkodó személy kaphat elismerésül; 1987-ben megalapította a „Szép kert, szép ház” pályázatot, amelynek célja a lakókörnyezeti kultúra iránti igényesség ösztönzése volt, és ami szép eredményeket hozott. A Szigligeti Táj- és településvédő Kör közel negyedszázados tevékenysége, a helyi Önkormányzattal való eredményes együttműködése követésre és elismerésre méltó.

– a **Wekerlei Társaskör Egyesületnek**

A Kós Károly és építésztársai által tervezett kispesti Wekerle-telep az idén ünnepelte százéves fennállását. A telep lakói már rég felismerték, hogy szűkebb környezetük nem csupán települési vagy országos jelentőségű értéket képvisel, hanem bírja az összehasonlítást a vele egy időben Európaszerte megvalósult hasonló léptékű lakónegyedekkel is. Talán nem véletlen, hogy az igényes lakókörnyezet kedvezően hat a helyi társadalmi életre: a Wekerlén több civil szervezet működik, sőt időnként együtt is működik egymással. Közülük az egyik a Wekerlei Társaskör Egyesület, amely mintegy két évtizeden át Katona Áron Sándor, majd az utóbbi években Nagy Tamás elnökletével szervezi a helyi közösségi életet, a települési értékek védelmét és ápolását. Magas színvonalú szervező és kezdeményező tevékenységük a közélet és a kultúra minden területére kiterjed, minden korosztály számára vonzó programokat biztosít. Törekvéseikhez gyakran megnyerik a kerületi önkormányzat támogatását is. Közérdekű tevékenységük az idei centenáriumi ünnepségsorozat és az ehhez kapcsolódó változatos tematikájú rendezvények szervezésében csúcsonódott ki.

A díjazottaknak ezúton sok szeretettel gratulálunk!

A MÉK Elnöksége

► A Magyar Építész Kamara jogi tanácsadójának hírei

A versenyhivatali bírsággal kapcsolatos hírek

Ezúton tájékoztatjuk a tagságot, hogy a Magyar Építész Kamara felperes által a Gazdasági Versenyhivatal alperes ellen folyamatban lévő perben a Fővárosi Bíróság az ügy első tárgyalását 2009. szeptember 1. napjára tűzte.

JOGALKOTÁSI HÍREK

A tervezők új adatszolgáltatási kötelezettsége

2009. január 1-jén lép hatályba

Az építésügy, a településfejlesztés és -rendezés körébe tartozó dokumentációk központi nyilvántartásáról szóló 277/2008. (XI. 24.) kormányrendelet.

Lássuk a rendelet tervezőinket érintő legfontosabb szabályait – amelyek, mint látni fogjuk – jelentős adminisztratív terhet fognak okozni tagságunknak.

A tervezők kötelesek a rendelet hatálybalépését követően keletkezett kiviteli, illetve – ha készült – megvalósítási dokumentációk egy példányát a használatbavételi, vagy a fennmaradási engedély jogerőssé, illetve végrehajtható válását követő 30 napon belül a dokumentációs központ részére ingyenesen átadni, illetve megküldeni.

Az első fokon eljáró építésügyi hatóság naptári negyedévenként megküldi a központ részére a jogerős és végrehajtható építési, módosított építési, továbbépítési, használatbavételi és fennmaradási engedélyk jegyzékét, amelyek esetében kivitelezési dokumentáció készítése kötelező. A megküldött jegyzéknek többek között a felelős tervező nevét, megnevezését is tartalmaznia kell. A rendelet tervezetének korábbi szövege külön további eljárási szabályt tartalmazott, miszerint az adatszolgáltatást elmulasztó tervezők jegyzékét a központ fegyelmi eljárás lefolytatása céljából megküldi az őt nyilvántartó területi kamara részére. Az adatszolgáltatás elmulasztása tehát fegyelmi felelősséget von maga után. Ezt a rendelkezést kamaránk szakmai észrevételére a kihirdetett jogszabályból törölték, ugyanakkor sajnos megállapítható, hogy ettől függetlenül is jogkövetkezményekre

számíthatnak a kötelezettséget elmulasztó tervezők, tekintettel arra, hogy az adatszolgáltatás elmulasztásának szabálysértési jogkövetkezményei is lehetnek.

Az adatszolgáltatás módja

A rendelet a hatályba lépését követően készült tervdokumentációkra digitalizált formában történő átadást ír elő. A dokumentumokat PDF formátumban, elektronikus úton, 100 MB terjedelemtől, vagy – 100 MB terjedelem felett minden esetben egyszer írható, a rendelet mellékletében meghatározott adathordozón kell benyújtani. Az előterjesztés indoklása hangsúlyozza, hogy a szolgáltatásra kötelezettek költségeit a digitalizált formában készített dokumentációk elektronikus adathordozón történő továbbításának költsége, illetve papíralapú dokumentációk esetében azok beszkennelése és továbbítása jelenti.

Az adatkérés módja

A Dokumentációs Központ mindenki számára hozzáférhető adatokat szolgáltat, így az építető, beruházó számára gyors, megbízható és megfelelő tartalmú információkat, adatokat biztosít a tervezett beruházás megvalósításához. Az adatszolgáltatás azonban nem ingyenes, annak költségét abban az esetben is meg kell téríteni, ha azt – a központ felé egyébként ingyenes adatszolgáltatást a saját költségén teljesítő – tervező kéri.

Véleményünk

A Magyar Építész Kamara a fenti kormányrendeletet véleményezte, ennek során észrevételeit kifejtette, az előterjesztést nem támogatta. Az előterjesztéssel kapcsolatos kamarai véleményt elnökünk döntése alapján itt közöljük.

A kormányrendelet azonban kihirdetésre került, január 1-jétől kötelezően alkalmazandó, végrehajtására az adatszolgáltatásra kötelezetteknek fel kell készülni. A kihirdetést követően Budapesten és Szolnokon megtartott szakmai továbbképzés keretében e rendelet is ismertetésre került. Az elhangzott szakmai előadások során az az általános vélemény alakult ki az érintett tervezőkben, hogy a jogalkotó

nem ismerte fel azt az általános gyakorlatot, hogy a kiviteli tervek, vagy azok egyes szakági munkarészei az építész tervezőnek nem állnak digitálisan rendelkezésére. A jelenlegi jogszabályok nem zárják ki továbbra azt sem, hogy az egyes szakági tervezőkkel közvetlenül a megrendelő (építető, beruházást lebonyolító) szerződjenek. Ilyen esetekben rendkívüli többletterhet jelent a tervező számára a teljes állomány digitalizálása, amely nemcsak dologi kiadásokat, hanem sok munkaórás személyi jellegű bér és vállalkozói díjkiadást is jelent. E körülményeket a jogalkotó a kamara tiltakozása ellenére figyelmen kívül hagyta. Indoklásában hangsúlyozta, hogy a szolgáltató dokumentációk körének az építetők, beruházók, tulajdonosok kötelezettséget nem ír elő, ezért semmilyen terhet nem jelent számukra. Az szolgáltatásra kötelezettek költségeinél az előterjesztő pedig csak az elektronikus adatközlés dologi kiadásait tüntette fel.

További problémát jelent, hogy az adatszolgáltatás elmulasztásáért a tervező szankcionálható, ugyanakkor neki nincsenek jogi eszközei arra az esetre, ha kiviteli terv készítésre kötelező volna, de ezt tőle nem rendelték meg, vagy az elkészült tervdokumentációtól eltérően valósult meg a kivitelezés, ezt a használatbavételi eljárás során nem tárták fel, megvalósulási terv nem készült. A rendelet nem talált jogalkotói eszközt arra, hogy a dokumentációs központba bejutó adatok a valóságnak megfeleljenek, így ha abból egyesek díj szolgáltatása ellenében adatot kérnek, a megszerzett adatban bízva károkat ne szenvedjenek.

Sajnos ez az új jogszabály számos itt nem ismertetett szakmai, érdekvédelmi, jogalkotói észrevételt és kérdést is felvet, melyek kifejtésére most nem nyílt lehetőség. A témát az Építész Közlöny soron következő számában is folytatni szeretnénk. A rendelet szövege a MÉK honlapján elérhető, így arra bátorítok mindenkit, akinek az ügyben további észrevétele, javaslata van, küldje meg részemre.

2008. december 12.

Dr. Gáts Andrea
ügyvéd, jogalkotási szakjogász

Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium**Jogi és Koordinációs Főosztály – Dr. Bozzay Erika főosztályvezető részére****Tisztelt Főosztályvezető Asszony!**

Az építésügy, a településfejlesztés és -rendezés körébe tartozó dokumentációk központi nyilvántartásáról szóló tervezetét – melyet közigazgatási egyeztetés keretében véleményezésre küldött meg kamaránkhoz – az alábbi észrevételt tesszük.

A rendelet által elérni kívánt céllal – mely az egységes és mindenki számára elérhető adatbázis kialakítására vonatkozik – alapjaitban egyetértünk. A Magyar Építész Kamara tagjainak, azaz a tervezőknek is érdeke az ilyen jellegű dokumentációkhoz való hozzáférés biztosítása. Örömmel vettük azt is, hogy a korábbi, e tárgyban szabályozást tartalmazó rendelet garanciális szabályát, miszerint a Dokumentációs Központ megóvás és hasznosítás a kezelt anyagokkal kapcsolatos szerzői jogokat nem érinti, jelen tervezet is tartalmazza.

Jelentős változást eredményezne azonban az, hogy az adatszolgáltatásra kötelezett személye a korábbihoz képest megváltozott.

A hatályos rendelet szerint az építményekre vonatkozó műszaki dokumentációkat ezen munkák megrendelője köteles a központ részére másodpéldányban ingyenesen átadni. Ezzel szemben az előterjesztésben rögzített szabályozás a jövőben a kiviteli tervdokumentációt készítő tervezőt kötelezné arra, hogy fegyelmi felelőssége mellett saját költségén készített másodpéldányt ingyenesen bocsássa rendelkezésre.

Úgy véljük, hogy az e rendelkezést megfogalmazó személy nem volt pontosan tájékozott abban, hogy a rendeletben meghatározott építmények kivitelezési tervdokumentációjának akár másolati példányban is történő előállítás milyen rendkívüli költséggel jár. E költség jelen szabályozás keretében át sem hárítható az épület tulajdonosára, vagy a megrendelőre.

Mindezekre tekintettel a szabályozás jelenlegi formájában történő előterjesztésével nem értünk egyet. Kérjük, hogy a hatályos szabályozás, illetve az építmények körében adatszolgáltatást előíró hasonló rendelkezéseknek megfelelően e rendelet is azt a személyt kötelezze a kiviteli tervdokumentáció ingyenes rendelkezésre bocsátására, aki annak elkészítését megrendelte. A szabályozás vonatkozhat az ingatlan tulajdonosára, ill. építtetőre, vagy a dokumentáció megrendelőjére.

Indokolás: Az így szükséges többletpéldányt így a megrendelő köteles a tervezőtől beszerezni, aki egyben arra is ösztönözve van, hogy a jogszabálynak megfelelő tervdokumentációt készíttessen. Természetesen e szabályozás arra már lehetőséget ad, hogy a megrendelő által beszerzett többletpéldány elhelyezését a gyakorlatban a tervező tegye meg, amennyiben az erre irányuló szerződésben így állapodtak meg.

Budapest, 2008. október 7.

Tisztelettel:
Eltér István
elnök

► A MÉK Elnökségének eseménynaptára

2008. november–december

Időpont	Meghívó	Esemény
Nov. 3.	Belsőépítészeti Tagozat	Rainer Péter belsőépítész kiállítása a Kós Károly-teremben
Nov. 4.	dr. Hajnóczi Péter	Felelős műszaki vezetői vizsga és konzultáció
Nov. 5.	dr. Hajnóczi Péter	Jogosultsági vizsga konzultáció
Nov. 6.	Schwarczuk Ágnes	Tervpályázati Munkabizottság ülése
Nov. 6-7.	Eltér István	Területi Elnökök Testületi ülése Egerben
Nov. 10.	Noll Tamás	Külügyi Bizottság
Nov. 10.	Eltér István	Vörös Győző „Egyiptom – Magyarország ásatások” c. könyvbemutatója a Kós Károly-teremben
Nov. 11.	ARCH TV	Interjú a kamaráról – Eltér István
Nov. 11.	Marosi Miklós	Felügyelő Bizottság ülése
Nov. 13.	Szalay Tihamér	Etikai-Fegyelmi Bizottság ülése
Nov. 18.	dr. Hajnóczi Péter	Felelős Műszaki vezetői vizsga
Nov. 19.	dr. Hajnóczi Péter	Tervezői és szakértői jogosultsági vizsga
Nov. 20.	Kolber István	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Monitoring Bizottsági ülése Lajosmizsén – Eltér István
Nov. 21.	dr. Fiala István	Terület- és Településrendezési Tagozat vezetőségi ülése
Nov. 24.	dr. Hajnóczi Péter	Energetikai szakértői jogosultsági vizsga
Nov. 25.	dr. Hajnóczi Péter	Felelős műszaki vezetői konzultáció
Nov. 24–25.	Eltér István	Energiatanúsítvány – megbeszélés a MÉK és MMK között
Nov. 26.	dr. Hajnóczi Péter	Tervezői és szakértői jogosultsági konzultáció
Nov. 28.	Eltér István	Elnökségi ülés
Dec. 2.	Tatai Mária	Területi titkárok értekezlete az Építészek Házában
Dec. 3.	Éger István	Magyar Szakmai Kamarák Szövetsége vezetőség választása – Eltér István, dr. Gáts Andrea
Dec. 8.	dr. Hajnóczi Péter	Energetikai szakértői jogosultsági vizsga
Dec. 8.	Csontos Csaba	Él Minősítő Bizottság ülése – 3 beadvány elbírálása
Dec. 10.	Műemlékvédelmi Tagozat	Széphalom–Sátoraljaújhely–Füzér ritka építészeti részletei c. kiállítás a Kós Károly-teremben
Dec. 10.	Dévényi Sándor	Díjszámítási Bizottság ülése
Dec. 10.	Palánkai Tibor	Továbbképzési Szakbizottság ülése
Dec. 11.	Szalay Tihamér	Etikai-fegyelmi Bizottság ülése
Dec. 12.	dr. Fiala István	Terület- és Településrendezési Tagozat vezetőségi ülése
Dec. 15.	MÉSZ elnöke	Kotsis Iván-érem átadása – díjazottak, meghívottak
Dec. 16.	Eltér István	Elnökségi és Kiselnökségi ülés
Dec. 17.	MÉSZ elnöke	Ybl-díj bizottsági ülés
Dec. 18.	Hefkó Mihály	Belsőépítészeti Minősítő Szakmai Bizottság ülése
Dec. 19.	MÉK–MÉSZ–BÉK elnökei	Évzáró az Építész Pincében MÉK, MÉSZ, BÉK vezetősége és munkatársai

► Épületek energetikai jellemzőinek tanúsítása a Magyar Építész Kamara szemszögéből

Mikor kötelező az épületenergetikai tanúsítvány?

Az új építésű épületek, rendeltetési egységek esetén az energetikai tanúsítvány elkészítése 2009. január 1-jétől a használatbavételi eljárás megindításáig kötelező, a vonatkozó 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet alapján.

Meglévő épületek, önálló rendeltetési egységek, lakások esetén az energetikai tanúsítvány 2012. január 1-jétől kötelező az alábbi esetekben:

– ellenérték fejében történő tulajdonátruházás, vagy egy évet meghaladó bérbeadás, 1000 m²-nél nagyobb hasznos alapterületű hatósági rendeltetésű, állami tulajdonú közhasználatú épület esetén a tanúsítvány készítése szintén 2009. január 1-jétől kötelező, függetlenül attól, hogy az adott építmény új építésű, vagy meglévő.

Mely esetekben nem kell tanúsítványt készíteni?

2011. december 31-ig önkéntes a meglévő épületek, energiatanúsítása. Ez azt jelenti, hogy a rendelet 2009. január 1-jei hatálybalépésekor jogerős használatbavételi engedéllyel rendelkező önálló rendeltetési egységek, lakások tanúsítása eddig az időpontig nem kötelező.

Nem terjed ki a rendelet hatálya, vagyis nincsen tanúsítási kötelezettség az alábbi építmények vonatkozásában:

a) az 50 m²-nél kisebb hasznos alapterületű épületre; b) az évente 4 hónapnál rövidebb használatra szánt épületre; c) a legfeljebb 2 évi használatra tervezett épületre; d) a hitéleti rendeltetésű épületre; e) a jogszabállyal védetté nyilvánított épületre, valamint a jogszabállyal védetté nyilvánított (műemlékileg védett, helyi építészeti értékvédelemben részesült) területen lévő épületre; f) a mezőgazdasági rendeltetésű épületre; g) azokra az épületekre, amelyek esetében a technológiából származó belső hőnyereség a rendeltetésszerű használat időtartama alatt nagyobb, mint 20 W/m³, vagy a fűtési időnyben több mint hússzoros légcserre szükséges, illetve alakul ki; h) a műhely rendeltetésű épületre; i) a levegővel felfűjt, vagy feszített – húzamos emberi tartózkodás célját szolgáló – sátszerkezetekre.

Ki készíthet tanúsítványt?

Az épületenergetikai tanúsítvány készítésére vonatkozó jogosultságot elsősorban A településtervezési és az építészeti-műszaki tervezési, valamint az építésügyi műszaki szakértői jogosultság szabályairól szóló a **104/2006. (IV. 28.) Kormányrendelet**, másodsorban a **176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet** egyetlen mondatában szabályozza. Egyértelmű azonban, hogy személyhez fűződő jogosultsághoz kötődő tevékenység, melyet gazdasági társaságok, vagy más szervezetek kizárólag ilyen személyek alkalmazása útján gyakorolhatnak.

Épületenergetikai tanúsítványt készíthet az építész kamara azon tagja, aki építészeti építésügyi műszaki szakértői szakterületen épületenergetika részterületen teljes körű (SZÉSZ8), vagy korlátozott (SZÉSZ8K) szakértői jogosultsággal rendelkezik.

A teljes körű épületenergetikai szakértő (SZÉSZ8) teljes körű energetikai szakértésre jogosult az energetikai tanúsítvány kiállítását is beleértve. A korlátozott tevékenységi körű épületenergetikai szakértő (SZÉSZ8K) – 8 év gyakorlati idő és az 5 éves akkreditált tantervű egyetemi szintű, illetve mesterfokozatú végzettség megszerzéséig – az energetikai tanúsítvány kiállítására jogosult. A települési önkormányzat, az energiaszolgáltató szervezet, illetve a Polgári Törvénykönyv 685. §-ának c) pontja szerinti más gazdálkodó szervezet tanúsítási szolgáltatást akkor végezhet, ha a tevékenység ellátásához a jogszabályban előírt feltételeknek megfelelő tanúsított foglalkoztat vagy megbíz.

A honvédelmi és katonai, valamint nemzetbiztonsági célú épületek tanúsítását az (1) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő olyan tanúsító végezheti, akinek a külön jogszabályban meghatározott szintű nemzetbiztonsági ellenőrzését elvégezték.

Mi a feltétele a teljes körű, illetve a korlátozott tevékenységi körű épületenergetikai műszaki szakértői névjegyzéki bejegyzésnek?

építész kamarai tagság, felsőfokú szakirányú

végzettség, gyakorlati idő, jogosultsági vizsga. (Lásd táblázat.)

A településtervezési és az építészeti-műszaki tervezési, valamint az építésügyi műszaki szakértői jogosultság szabályairól szóló **104/2006. (IV. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Jr.)**, illetve az építési műszaki ellenőri, valamint a felelős műszaki vezetői szakmagyakorlási jogosultság részletes szabályairól szóló **244/2006. (XII. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Émer.)** előírásainak megfelelő felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező szakmagyakorló (a továbbiakban: tanúsító) végezheti, ha a Jr., illetve az Émer. előírásai szerint teljesítette az energetikai ismereteket tartalmazó jogosultsági vizsgakövetelményeket. E szabály alól felmentés nem adható.

Épületenergetika jogosultsági vizsga szabályai

A jogosultsági vizsga – hasonlóan a tervezői, szakértői vizsgákhoz – általános, valamint az épületenergetikai kérdéseket tartalmazó különös részből áll. A Magyar Építész Kamara és a Magyar Mérnöki Kamara a jogosultsági vizsga épületenergetikai különös vizsga rész kérdéseit közösen alakították ki. A Magyar Építész Kamara szakmagyakorló az általános vizsgarészt és a szakmai különös vizsgarészt külön-külön napon teszik le. Az általános vizsgarész vonatkozásában külön egész napos konzultációt is tartunk a kamara székházában, mely a vizsgadíjat befizetők számára ingyenes. Az épületenergetikára vonatkozó, a vizsgabizottság által összeállított kérdések a kamara honlapján elérhetők, azokra a felkészülés egyéni úton történik.

Vizsga alóli felmentést a rendelet az épületenergetika vizsgarész tekintetében nem teszi lehetővé. A vizsga általános része alól azonban felmenthető a kérelmező, aki jogszabály szerinti mentességi okot igazol (közigazgatási szakvizsga, OKJ-s műszaki ellenőri, vagy már egyéb jogosultsági vizsga stb.). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy vizsgázni csak a vizsgaszervezővel megbeszélte, egyeztetett és visszaigazolt napokon lehet!

Dr. Hajnóczi Péter, a MÉK alelnöke
Dr. Gáts Andrea jogalkotási szakjogász

	SZÉSZ8	SZÉSZ8K
Kamarai tagság	igen	igen
Végzettség	5 éves akkreditált tantervű egyetemi szintű, vagy mesterfokú, illetve ezzel egyenértékű végzettség	főiskola (egyetemi végzettség a 8 év gyakorlati idő megszerzéséig)
Gyakorlati idő	8 év	1 év
Jogosultsági vizsga	igen	igen
Tevékenységi kör	teljes körű energetikai szakértésre jogosult, az energetikai tanúsítvány kiállítását is beleértve	energetikai tanúsítvány kiállítása

► Jog – Kötelesség – Szabály – Figyelem

Törvény

Kormányrendelet

Miniszeri rendelet, vagy egyéb jogi tudnivaló
Biztatás

Az Alkotmánybíróság 131/2008. (XI. 3.) AB. határozat a Közigazgatási Hivatalokról szóló Kormányrendeletéről.

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a közigazgatási hivatalokról szóló 177/2008. (VII. 1.) Korm. rendelet alkotmányellenes, ezért azt 2008. december 31-i hatállyal megsemmisíti. Január 1-jétől meglátjuk, hogyan tovább, másodfokú hatóságok, területrendezési hatóság, stb.

A hőtermelő berendezések és légkondicionáló rendszerek energetikai felülvizsgálatáról szóló 264/2008. (XI. 6.) Kormányrendelet

A hatálya a 20 KW-nál nagyobb teljesítményű fűtőberendezésekre és a 15 KW-nál nagyobb légkondicionálókra terjed ki.

Jogosultsága gépészmérnöknek, energetikusnak, hőtermelés esetén villamosmérnöknek van kétéves, technikusnak ötéves gyakorlat után. A felülvizsgálat négyévente kötelező, díja 5500 Ft/óra, ami a berendezés teljesítménye függvényében lehet 1–3 óra. Hatályba 2009. január 1-jén lép

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet módosításáról szóló 266/2008. (XI. 6.) Kormányrendelet

A fogalmak kissé módosulnak az f) különleges természetmegőrzési terület: g) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület: h) jelölt Natura 2000 terület: i) jóváhagyott Natura 2000 területek esetén. Új a q) közösségi jelentőségű terület: olyan terület, amely jelentős mértékben hozzájárul a közösségi jelentőségű vagy kiemelt közösségi jelentőségű fajok, illetve a közösségi jelentőségű vagy kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartásához, helyreállításához, továbbá a Natura 2000 hálózat egységességéhez, illetve a biológiai sokféleség megőrzéséhez.

Az elérendő célokhoz rendel eszközöket: a) az ország társadalmi-gazdasági fejlődését biztosító – törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott – célokkal összehangoltan, illetve b) a kulturális igények és sajátosságok, valamint a helyi és térségi jellegzetességek figyelembevételével kell megvalósítani. Ennek eszközei a természetvédelmi kezelési terv, egyéb kezelési terv, fenntartási terv.

A MePAR-ban feltüntetett Natura 2000 területeket az ingatlan-nyilvántartásban le kell határolni.

Olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, és arra hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak – a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel – vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat. A terv kidolgozója, illetve a beruházó hatásbecslési dokumentációt készít, amely alapján a hatásbecslést a felügyelőség végzi. A terv akkor fogadható el, illetve a beruházás akkor engedélyezhető, ha a hatásbecslés alapján megállapítható, hogy az a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló, fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére, illetve a Natura 2000 területre kedvezőtlen hatással nem jár, továbbá – a 4. § (1) bekezdésre figyelemmel – nem ellentétes a jelölés céljaival. (Sok apró szójavítás, amit érdemes javítani.) Mellékletek! Hatályba dec. 2-án lép.

Ajánlom a település-, táj- és kerttervezők figyelmébe.

„Communitas Fortissima” – Kercaszomor, a legbátrabb faluról szóló 2008. évi LXIV. törvény

Az Országgyűlés fejet hajt Kercaszomor lakóinak, a falujuk Magyarországhoz tartozása érdekében indított, 1920-as fegyveres felkelésben tanúsított bátor magatartása előtt, és ezt törvénybe iktatja.

Az Alkotmánybíróság 139/2008. (XI. 20.) AB határozata Dunakeszi város, változtatási tilalomról szóló 7/2008. (IV. 15.) rendeletének megsemmisítéséről.

A város nem telektömbre, hanem egy telekre rendelte el a változtatási tilalmat, s ez ellentétes az Étv 12.§ (1) bekezdése rendelkezésével, amely szerint a szabályozás tárgya legalább telektömb kell, legyen.

Az építésügy, a településfejlesztés és a rendezés körébe tartozó dokumentációk központi nyilvántartásáról szóló 277/2008. (XI. 24.) Kormányrendelet

A rendelet hatálya alá tartoznak az építésügyi-műszaki dokumentációk megőrzéséről és hasznosításáról szóló, hatálytalanított 181/1999. (XII. 13.) Kormányrendelettel, a területfejlesztési koncepciók, programok és tervek, valamint a településrendezési eszközök; az építőipari kiviteli tevékenységről, az építési naplóról és a kiv. dok. tartalmáról szóló 290/2007. (X. 31.) Kormányrendelet szerinti kiviteli és megvalósítási dokumentációk (tervező szolgáltatja); az Étv 31.§ (2) bekezdése szerinti szakvélemények (az építészet átkerült az (5) bek.-be); szakértői vélemények (szakértők adják be); kéremenyseprő vizsgálati bizonylat (a kéremenyseprő adja be); használatbavételi eljárás közműnyilatkozata; a telek állapotáról szóló geodéziai szakvélemény; műemléki védelem iratai (a nyilvántartásba vevő adja be); településrendezési eszközökre, tilalmakra vonatkozó önkormányzati rendeletek (a jegyző adja le); önkéntesen átadott dokumentumok. Nem tartoznak a hatálya alá a sajátos építményfajták, és az infrastruktúra elemei és építményei. A VÁTI Dokumentációs Központ a régi maradt. A rendelet 1. számú melléklete pontosítja a digitális formátumot, amelyben a dokumentáció – néhány ritka kivétellel – leadandó. A szolgáltatásokért – a hatósági adatszolgáltatás kivételével – az önköltséget kell megfizetni. (MK 166. nov. 24. számában)

A Magyar Köztársaság és az Európai Közöség közötti Egyetértési Megállapodás kihirdetéséről szóló 282/2008. (XI. 28.) Kormányrendelet

Az egyetértési megállapodás,

1. sz. melléklet: Konkrét gazdaságpolitikai kritériumok.

2. sz. melléklet: Monitoring és jelentési rendszer.

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM – EüM együttes rendelete

A rendelet szabályozza az üzemi, vagy szabadidős, az építési kivitelezési munkából, a közlekedésből és létesítményeiből kibocsátható zajszintet. Megadja a különböző funkciójú épületek előtt adott távolságban mért, még elviselhető zaj és rezgés erősségét. Felhívja a figyelmet az épületen belüli, zajtól védendő helyiségek elhelyezésére is. Pontosítja a rendelet, hogy nappal folyamatos nyolc órányi terhelést kell figyelembe venni, éjszaka pedig a legerősebb zavarás fél óráját. A rendelet XII. 11-től hatályos. Ajánlom a településrendezők és az épületgépészek szíves figyelmébe. (MK. 170, dec. 3-i szám.)

Győr, 2008. december 4.

Körmendy János

► 2008 őszén Magyarország volt a lipcsei műemléki vásár, a „denkmal díszvendége

A műemlékvédelem, restaurálás és az épületek helyreállítása volt a témája az idei lipcsei „denkmal 2008” (így kisbetűvel írva) kiállításnak és vásárnak, melyet ebben az esztendőben november 20–22-én tartottak meg. Az 1998 óta két évenként megtartott „denkmal” partnerországa/díszvendége Olaszországot (2004), Franciaországot (2006) követve most Magyarország volt. E kiállításon most, mint mindig, a műemlékes intézmények és szakemberek; épületrestaurátorok, kézművesek, iparművészek, technológiák kifejlesztői, képzési intézmények, városrehabilitációs irodák mutakoztak be. Közel 30 országból érkeztek a résztvevők és a történeti szerkezetek mentésének, megtartásának és óvásának technológiáit, valamint a hagyományos technikákat mutatták be. A műemlékek, vagyis az épített örökség történeti szerkezeteinek, anyagainak védelme nagy szakértelmet kívánó és időigényes, sokrétű tevékenység. Ez nagy követelményeket támaszt a szakoktatás minden ágában, cserébe pedig gyarapítja a munkahelyeket és vállalkozási lehetőségeket.

A magyar bemutatkozás koordinátora az OKM megbízásából a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal volt, a lebonyolítást is hagyományosan az Interpress Kiállítások Kft. mint a Lipcsei Vásárok magyarországi képviselője végezte.

Magyarországnak „standja” centrális helyen volt és hangsúlyosan jelent meg az impozáns kiállítási csarnok terében a ma-

ga 300 négyzetméterével. A kiállítási anyagok, szórólapok és a vásárolható szakmai publikációk igen színvonalasak és nagy érdeklődést keltőek voltak. E csarnoktérben a központi „Grunderzeit Fórumon” („Századfordulós Fórum”) és az „Info-Fórumon” a magyar előadók (Winkler Gábor és Gerle János) német nyelvű előadásai hangzottak el, míg a standunk előadótérben a referátumok a hallgatóság többsége miatt magyarul hangzottak el, noha az előadók német előadásra készültek.

Jeles esemény volt, az idén ötödik alkalommal sorra került Messeakademie-n; német egyetemi hallgatók számára kiírt pályázat „Több generáció egy fedél alatt, élet egy műemléképületben” témájában azonosan idehaza megrendezett pályázat győztese is személyesen bemutathatták tervüket.

A Magyar Építész Kamara Műemlékvédelmi – Restauratori Tagozata már negyedik alkalommal jelenik meg a magyar standon; 2002-ben az Európa Nostra díjas épületet mutatta be, 2004-ben a Tisza folyó északkeleti szakasza menti területeket sújtó árvíz pusztítását és azt követő értékményt a kulturális örökség védelmében, 2006-ban pedig a BME Építészettörténeti Műemlékvédelmi Tanszék szervezésében a magyar és külföldi országok egyetemi hallgatóival közös, csapatomunkában végzett örökségvédelmi feladatok megoldását.

Ebben az esztendőben a Magyar Építész Kamara kapcsolatait a szakoktatással, s

ennek keretében egyetemi hallgatók, szakiskolások munkái jelentek meg a kiállításon, nevezetesen a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészkar Részletképzés és Kompozíció Stúdium, a Budapesti Corvinus Egyetem Kert- és Szabadtérépítészeti Tanszék diákjainak, valamint a Porta Speciosa Közhasznú Egyesület keretébe tartozó középszintű szakoktatás növendékeinek munkái voltak láthatók a táblákon. Főként az építészeti örökség igényes felmérése képezte a bemutatott anyag nagy részét. A tájépítész hallgatók mutattak be neoreneszánsz pesti bérházak (éppen a „Gründerzeit” házai) szűk udvarainak rehabilitációjára konkrét szabadtér építészeti terveket.

Magyarország a díszvendég rangját a két évvel ezelőtti kiállítás egészével elnyert aranyérem alapozta meg. Mivel az érem két egymás után következő alkalommal nem adható újra ugyanannak a kiállító országnak, most ezért a megjelent kivitelező szakmák közül választottak: Így a korhű lámpákat készítő és forgalmazó cég, a „Patinás Lámpa” kapott aranyérmet tevékenysége elismeréseként.

A helyszínen dolgozott és mutatta meg értékes és bonyolult mesterségét Faragó János kőszobrász restaurátor, aki Szakál Ernő tanítványa és munkatársa volt, s aki Szakál Ernő mesterségbeli tudását méltán örökíti tovább a következő generációkra (köztük saját fiára is). Itt kell megemlíteni, hogy ő őrzi és gondnokolja műtermében

Winkler Gábor, Andrea H. Schüller EUROPA NOSTRA ügyvezető elnöke, Merena Metze Mangold UNESCO Német Nemzeti Bizottság alelnök

Gerle János előadása az INFOFORUM katedróján

Fegyverneki Sándor, dr. Mezős Tamás,
dr. Winkler Gábor

Szakál Ernő műveinek tárgyi emlékeit, hagyatékát. (Szakál Ernő munkássága éppen most látható kiállításon a budapesti HAP Galériában 2009. január végéig, ahol áttekintést kaphat a szemlélő a páratlan szakismeret anyagáról.)

A lipcsei vásáron napjaink energiatakarékosra törekvő érdeklődése érthető módon számos céget ösztönzött a történeti épületek ablakszerkezetei részleteképzésének megőrzésével, utánzásával együtt a hőveszteség minimalizálását is megoldani.

Módszeresen áttekintve a Vásár terepét egyrészt átvenni célszerű gondolatokat találtunk, másrészt meg kellett állapítanunk, hogy Nádasy László „Kendler” elnevezésű, szabadalmazott megoldása élvonalbeli. Nevezetesen amellet hogy a hőátbocsátási tényező értéke $U(k) < 1,2$, a beavatkozás formailag teljesíti a műemléki beavatkozás igényeit, lévén, hogy a kétrétegű (geréb/pallótokos) ablak belső szárnyait és pántjait a befogással együtt meghagyva illeszti ahhoz az új hőszigetelt üvegezéshöz szükséges befogással az ablakkeret üveg felőli sávját. Ugyanakkor a keretbe jól záró szigetelősávok bemaratással is illeszthetők. Ez a filtrációt minimalizálja. Így nincs szükség tok kibontására, vagy csonkításra, pusztán a szárnyat kell leemelni és visszaakasztani. A kiállítás rendezvényein magyar részről dr. Csák Ferenc szakállamtiikár (OKM), dr. Peisch Sándor nagykövet, dr. Mezős Tamás elnök (KÖH), dr. Deme Péter főosztályvezető (KÖH Társadalmi Kapcsolatok főosztálya) vett részt, továbbá Lipcse főpolgármestere (Burkhard Jung) az UNESCO Német Nemzeti Bizottság első alelnöke

(dr. Verena Metze-Mangold), az EROPA NOSTRA ügyvezető elnöke (Andrea H. Schüller).

Itt mondunk köszönetet az NKA pályázati támogatásáért, a KÖH és sok munkatársának segítségéért, köztük Horváth Edinának, Kertész Margitnak, az Interpressnek a szervezés szerteágazó munkájáért az előzetes egyeztetésektől utaztatáson, szállításon keresztül nem utolsósorban a helyszíni kapcsolatok megkönnyítéséig; Seifert Ibolyának és munkatársainak, (többek közt Horváth Nórának, Horváth Mónikának), valamint mindazoknak, akiket még meg kellett volna említenünk.

A kiállítás – mint mindegyik – annak lebontásával jár, amit a résztvevőknek itt egy rövid óra kellett teljesíteniük, egyetlen raklapra tömörítve a dobozokba gondosan visszarakott sok munkát bemutató tablót, hogy vándorolva máshol, még többször is szerepelhessenek. A Műemlékvédelmi Restauratori Tagozata a diákmunkákat szeretné idehaza több helyen is bemutatni.

Czétényi Piroska – Vukov Konstantin

RASCOR
System Engineering
for waterproof structure.

A VÍZMENTESÍTŐ MEGOLDÁS

A szerkezetbe épített RASCOTec injektálható csatornák és repedésképzők lehetővé teszik a talajszint alatti betonszerkezetek munkahézagjainak, dilatációs repedéseinek roncsolás nélküli utólagos vízszigetelését kétkomponensű akril gél injektálásával.

A **RASCOR** termékek
magyarországi forgalmazója a

BITIMPEX Kft.
www.bitimpex.hu

1116 Budapest Építész u. 8-12.
Tel: (1)362-2473
Mobil: 06/30-9519262
e-mail: szigeteles@bitimpex.hu

► Ablakok, nemzetközi konferencia ismertetése

A KÖH Társadalmi Kapcsolatok Főosztálya és a 6Bt Építészeti Könyvkiadó, személy szerint Rácz Jolán és Lőrinczi Zsuzsa építészek szervezésében ez év november 17-én zajlott le a gyönyörű Károlyi-Csekonics palotában (régén itt volt a műszaki könyvtár és dokumentációs központ). Minden résztvevő kézhez vehette a 6Bt Kiadó *Ablakok* című könyvét (a tanulmány szerzője Vukov Konstantin), az angol változattal együtt. A témában nagy gyakorlattal és jártassággal rendelkező szakemberek tartottak előadásokat, amelyekből egyértelműen kijelenthető:

- A hagyományos épített örökség rendelkezik olyan típusú és minőségű ablakállománnyal, amelynek megőrzése nemcsak a századfordulós városkép megóvása céljából fontos, hanem környezeti és energiatakarékosági szempontból előnyösen kezelhető és megfeleltethető!
- A hőtechnikai mutatók szempontjából a szerkezet hőátbocsátási tényezője (régében „K” érték, újabban „U” érték) csak egy paraméter. Sokkal nagyobb jelentősége van a filtrációnak, azaz a réseken átnyomuló levegőnek. A teljes zárás sokszor több kárt okoz, leginkább a gombásodás révén, mint a vélt hővesztesség.
- A hőszigetelő üvegtermékek fejlődésben vannak, amely segíti azokat a megoldásokat, amelyek a meglévő régi szárnyakba való adaptálást lehetővé teszik, miként pl.

a Low-E üvegek és a (lipcsei Denkmalon is bemutatott rendkívül vékony összesen 10 mm vastag, 3–4–3 hőszigetelő) Histoglas üvegek.

A fentiekben kiemelt megállapítások mellé még több is sorolható. A modern gyártmányok üzletileg kiemelt, jó paraméterei csak a termékre vonatkoznak, s nem a beépített helyzetükben működő paraméterekre, amelybe a mögöttes helyiség fűtésrendszere, légállapot viszonyai (túlnyomás vagy depresszió, örvények, nyugalmi zugok, stb.) belejátszanak.

MIÉRT NEM SIKERÜLHETNEK AZ „UGYANOLYAN” KÖVETELMÉNYÉT KIELÉGÍTŐ ABLAKCSERÉK EGYRÉTEGŰ ÚJ SZERKEZETEKSEL?

MÁSOK A VASALATOK ÉS AZOK HELYIGÉNYE

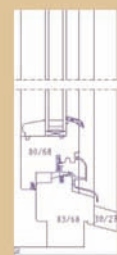
Vasalatfogadó Euro-horony, tengelytávolság: 13 mm

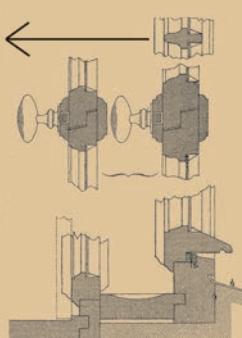
hagyományos, gerébtkos ablak vízszintes metszete

A rúd zár beépítési helye

MÁSOK A PROFILOK

A HŐSZIGETELŐ ÜVEGEK FOGADÁSÁRA HASZNÁLTOS KERESZTMETSZETEK MEGNÖVEKEDTEK. VASTAGSÁGUK KÖZEL KÉTSZERES LETT.

NEM NYÚJTHATJÁK UGYANAZT A LÁTVÁNYT, MINT AZ EREDETI TÖRTÉNETI, KÉTRÉTEGŰ ABLAKOK.

A konferencia megfogalmazott egy kiáltványt is, melynek aláírói a szakma széles köréből kerültek ki (következő számunkban közzétesszük). A konferencia programját, előadásait, a kiáltványt és további szakmai anyagokat az „www.ablakprofilok.hu” honlapon tanulmányozhatja minden érdeklődő. Az újszerű szemléletet és tudást közvetítő internetes lapot ajánljuk megnyitásra!

Vukov Konstantin

Kiáltvány a történeti ablakok megtartásáért

A RÉGI ABLAKOK DICSERETE

Az ablakok arányrendszerükkel, formai és technikai megoldásukkal képesek önmagukban megjeleníteni az épület stílusát és az építés korát. Kitüntetett szerepet töltenek be nemcsak az egyes házak, hanem az utca- és városkép jellegének meghatározásában is.

A magas színvonalú műhelyekben gyártott és több száz éves folyamatos tökéletesítés során kikísérletezett, hagyományos ablak-szerkezetek jelentős értéket képviselnek.

- Mivel kiváló anyagból készültek, élettartamuk folyamatos karbantartással hosszú időre biztosítható.
- Esztétikusak, eleganciát és könnyedséget kölcsönöznek az épületek megjelenésének, mert vékony, karcsú szelvényeik nagyobb üvegfelületet eredményeznek, mint az ugyanakkora nyílásba beépíthető mai szerkezetek.
- Praktikusak, mert a kétrétegű, gyakran redőnyszerűvel, vagy spalettával, zsaluval kombinált komplex szerkezetű ablakok nemcsak a hideg ellen nyújtanak védelmet, hanem megfelelő hő-, fény- és zajszigetelést is lehetővé tesznek.

A JELENLEGI HELYZET

Napjaink legnagyobb kihívása a környezetszennyezés, az energiakészletek kimerülése és a klímaváltozás. E problémákra rossz és jó válaszok egyaránt adhatók.

Az ablakokra vonatkoztatva rossz és elhamarkodott válasz az – amit többnyire a rosszul kiírt pályázati lehetőségek, az információhiány és a félrevezető reklámkampányok okoznak –, hogy az ablakokat indokolatlanul újra cseréljük.

A jó válaszok egyike a hagyományos ablakszerkezetek megtartása, mert

- a fenntarthatóság szempontjából alapvető fontosságú, hogy minden meglévő erőforrást maximálisan hasznosítsunk,
- biztosíthatjuk ezáltal a megszokott, harmonikus utca- és városkép, épített örökségünk karakterének fennmaradását is,
- kutatási eredmények bizonyítják, hogy a hagyományos ablakok tulajdonságai viszonylag egyszerű módszerekkel javíthatók; hőtechnikai, hanggátlási és tömítési szempontból az új szerkezetekkel közel egyenértékűvé alakíthatók,
- a régi ablakoknál nem alakul ki a tökéletes légzárás okozta penészedés és

nincs akkora veszélye oxigénhiánynak, mint egyes új szerkezeteknél,

- környezetünket megóvjuk a fölösleges hulladék keletkezésétől,
 - energiát takarítunk meg azzal, hogy kevesebb új gyártmányt használunk,
 - az eredeti szerkezetek megtartásával növeljük az ingatlanok piaci értékét.
- Amennyiben szükséges, jó válasz lehet a régi épületek ablakainak újra-gyártása is, ha
- kellő szakértelemmel történik a tervezés, a gyártás és a beépítés,
 - az új szerkezet az eredetihez hű formaképzéssel, anyag- és színhasználattal készül,
 - a szükséges technikai mutatóknak való megfeleltetés nem okoz esztétikai értékcsökkenést.

A MEGOLDÁS

Ahhoz, hogy elősegítsük az országunkban még nagy számban megtalálható hagyományos, történeti ablakok megtartását, széles körű összefogásra van szükség. Vállaljuk, hogy e cél elérése érdekében az alábbi feladatok elvégzésében együttműködünk:

- építésügyi szabályozások összehangolása
- az örökségvédelmi, a környezettudatos és energiatakarékos szemlélet erősítése már az oktatás szintjén,
- szemléletformálás az építészeti szakmagyakorlás (elsősorban a tervezés, kivitelezés) területén,
- kutatások támogatása,
- olyan technológiák, anyagok, gyártmányok fejlesztése, amelyek elősegítik az ablakok megtarthatóságát és a mai előírásoknak való megfelelését,
- az ingatlankezelők és -fenntartók tudatosítása,
- széles körű tájékoztatás a nem-szakmai körök (a lehetséges megbízók) számára, többek között a média erejének igénybevétele,
- olyan pályázatok kiírásának elősegítése, amelyek az ablakcserék helyett az ablakok megtartását, feljavítását ösztönzik,
- a meglévő jó szakembergárda (restaurátorok, asztalosok, féművesek, gyártók és forgalmazók, stb.), valamint a megvalósult jó példák népszerűsítése,
- a szakképzés átalakításának támogatá-

sa (szemléletformálás, technológia, technika, anyagismeret, stb. szélesítése) a hagyományos szerkezetek megtartása érdekében.

Első lépésként, a hagyományos ablakok megtartásával kapcsolatos információk népszerűsítése érdekében bejegyzésre került a **www.ablakprofilok.hu** honlap.

Jelen kiáltvány a Budapesten megrendezett „ABLAKOK – nemzetközi szimpózium a hagyományos, történeti ablakok megőrzéséért” című szakmai program záródokumentumaként, a nemzetközi és a hazai tapasztalatok alapján készült.

Az örökségi értékek átfogó védelmét e kiáltvány nem vállalja föl, de bátorítja hasonló szellemű összefogások és felhívások kezdeményezését.

Budapest, 2008. november 17.

Dr. Mezős Tamás elnök
Kulturális Örökségvédelmi Hivatal
Fegyverneky Sándor
országos főépítész, a Nemzeti Építészeti
Tanács elnöke
A Nemzeti Építészeti Tanács (NÉT)
tagszervezetei:
Magyar Építész Kamara (MÉK)
Magyar Építőművészek Szövetsége
(MÉSZ)
Magyar Urbanisztikai Társaság (MUT)
Országos Főépítész Kollégium (OFK)
Építési Vállalkozók Országos
Szakszövetsége (ÉVOSZ)
valamint
Magyar Építész Kamara
Műemlékvédelmi Tagozat
Budapesti Építész Kamara
ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság
ECOVAST Falvak és Kisvárosok
Magyarországi Műhely Egyesület
Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi Egyetem
Építésügyi Minőségellenőrző
Innovációs Kht.
Magyar Üvegipari Szövetség
Magyar Építészeti Múzeum
Város- és Falvédők Szövetsége
Budapesti Városvédő Egyesület
Budapest Világörökségéért Alapítvány
Porta Speciosa Egyesület
Ybl Egyesület
Civiliek a Palotanegyedért Egyesület
Építészfórum

► Szemelvények a MÉSZ elnökségének 2008. november 27-i üléséről

- Kálmán Ernő DLA elnök beszámolt a pekingi és sanghaji útból (a beszámoló a Házunk tája rovatban olvasható).
- Az Elnökség elfogadja a Kotsis Iván-érem Kuratóriumának javaslatát, mely szerint 2008-ban a Kotsis Iván-érmet dr. Krähling János építész kapja.
- A MÉSZ Elnöksége javaslatot tesz a 2009. évi Kossuth- és Széchenyi-díjra.
- A MÉSZ a Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottságba Cságoty Ferenc DLA és Reimholz Péter DLA építészeket, az Építészeti, a Település- és Területfejlesztési Albizottság elnökének: Kerényi József DLA építész; tagjainak: Lázár Antal DLA és Kéves György DLA építészeket javasolta.
- Kálmán Ernő DLA tájékoztatja az elnökséget, hogy a MÉSZ meg kívánja újítani a Magyar Építész Kamarával és a Budapesti Építész Kamarával az Építész Házára vonatkozó Együttműködési megállapodást
- Az Elnökség elfogadta a Tagfelvételi Bizottság javaslatát, Varga Ákos és Vonnák Katalin építészeket felvette a MÉSZ tagjai közé.
- A Nemzeti Kulturális Alap kérésére a MÉSZ és az ICOMOS az Építőművészeti Szakmai Kollégiumba Arnóth Ádám, Csanády Gábor DLA, Dévényi Tamás DLA, Krizsán András, Nagy Iván, Somogyi Krisztina és Potzner Ferenc építészeket javasolja.

► Ami történt... MÉSZ eseménynaptár

november

10. 31. Sanghaji építész delegáció látogatása

11. 05. Zéro CO₂ Egésznapos konferencia VAM Design Kft. 1061 Budapest, Király u. 26.

11. 13. Csütörtöki Iskola

11. 14.–11. 28. Holcim Awards for Sustainable Construction (Holcim Díj a Fenntartható Építészetről) kiállítás a Kós Károly-teremben

11. 20. Herczeg Ágnes „Szép és kies kertek” – A kora reneszánsz kertművészet Itáliában és Magyarországon című könyvének bemutatója

11. 21. Kínai látogatás (NFGM)

11. 28. Kínai látogatás (Gunagzhou)

11. 04.–11. 27. Az idő pénz – A Wienerberger Zrt. és a MÉSZ közös szakmai konferenciája az alábbi időpontokban és helyszíneken: **11. 04.** – Békéscsaba; **11. 05** – Szeged; **11. 11** – Salgótarján; **11. 13.** – Győr; **11. 18.** – Debrecen; **11. 19** – Nyíregyháza; **11. 24.** – Szolnok; **11. 26.** – Zalaegerszeg; **11. 27.** – Szombathely

► Ami történni fog... MÉSZ eseménynaptár

január

01. 20.–01. 29. Győri kortárs építészet 1998–2008 kiállítás a Kós Károly-teremben

► Házunk tája

A Magyar Építőművészek Szövetségének találkozója a pekingi és a sanghaji építész szövetségekkel

A Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, valamint a Magyar Építőművészek Szövetségének képviseletében Patonai Dénes DLA egyetemi tanár, a MÉSZ Sport és Szabadidő Munkabizottságának elnöke, valamint Kálmán Ernő DLA, a Magyar Építőművészek Szövetségének elnöke Kínában, az UIA Sport- és Szabadidő Bizottságának szemináriumán vett részt, 2008. október 23. és 26. között Pekingben.

A konferencia helyszíne a Central Hotel konferenciatermében volt, ahol kb. 300 résztvevővel zajlott az esemény. A konferencia fő témája az építészet, kultúra, a sport és az olimpiák témakörében zajlott.

Az eseményen részt vett Louise Cox, az UIA elnöke, Song Chunhua az ASC (Kínai Építész Szövetség) elnöke, Geraint John az UIA

Sport- és Szabadidő Bizottságának tiszteletbeli elnöke, Ian McKenzie az UIA ezen bizottságának jelenlegi elnöke, továbbá Cui Kai a China Architecture Design & Research Group alelnöke. Emellett képviseltette magát Kanada, Izrael, Törökország, Szerbia, Franciaország, Kenya, Románia, Németország, Lengyelország, Oroszország, Nagy-Britan-

nia, Tunézia, valamint Magyarország (Patonai Dénes DLA és Kálmán Ernő DLA). Az európai kontinenst a magyar elnök képviselte. A különböző szervezetek között kapcsolatfelvételre fogadás is alkalmat adott.

Az előadások az eddigi olimpiák szervezésének és lebonyolításának áttekintéséről, a 2012-es londoni olimpia terveinek és előkészületeinek, valamint a 2010-es vancoveri téli olimpia szervezési, előkészítési munkáinak ismertetéséről szóltak. A műhelymunka során megemlékezésre került, hogy mind Csehország, mind Törökország pályázni kíván a 2020-as nyári olimpiai játékokra. Amennyiben Magyarországnak is szándékában van a pályázatot benyújtani, úgy az egyeztetésekre és az előkészítésre Buda-

pesten munkaértekezletet kellene tartani. Az UIA tanácsadója, Geraint John, kész támogatni egy ilyen magyar kezdeményezést.

Egyeztetés történt továbbá Louise Cox-szal, az UIA elnökével arról, hogy 2009. március 5. és 8. között Magyarországon kerülne megrendezésre az UIA II. régiójának elnöki találkozója, melyet az elnök asszony is támogat, és részt kíván venni rajta.

További kapcsolatfelvétel történt Song Chun-hua-val, a Kínai Építész Szövetség elnökével, aki közös munkák, pályázatok lehetőségét vetette fel. Látogatást tettünk ennek kapcsán a pekingi építészeti intézetben (BIAD), ahol a munkák nagyságrendjéről és körülményeiről tájékozódunk. Tapasztalataink szerint Peking építészetét az utóbbi 10 évben az európai építések uralják, így az új Operaházat, valamint az új TV-székházat (Rem Kolhaus) is beleértve.

A megtekintett létesítmények közül külön figyelmet érdemel az olimpiai sétány ökológikus kialakítása, mely további tanulmányozást is megérdemel. Tanulásgként elmondható, hogy határozott vezetés mellett, egyértelmű szakmai döntések alapján jöttek létre Peking kortárs impozáns épületei, melyek a nemzeti öntudatot erősítik, s melyeket szinte zárándokhelyeknek tekint a kínai közönség. Ugyanakkor az amerikanizálódó Peking a közlekedésben, a városfejlesztésben, egyéb területeken hagyományos szemlélettel épül, amely a fenntarthatóság szempontjából kedvezőtlen.

Megtekintett létesítmények: Olimpiai létesítmények (Madárfészek, Uszoda, Lőtér, Olimpiai Park, Olimpia sétány) Opera (Andrew), MOMA (Steven Hall), Art Gallery (francia, kínai tervezők), Kínai Nemzeti Könyvtár, történelmi épületek (Tienman tér, Császári Palota, Nyári Palota).

További együttműködések lehetségesek az ASSC-vel: kiállítások rendezése Pekingben.

Ezután Patonai Dénes DLA és Kálmán Ernő DLA október 30-án Xian-on át Sanghajba utazott, ahol november 5-ig tartózkodtak, a sanghaji magyar konzulátus kíséretében.

2008. október 31-én, délután, a Sanghaji Építészeti Szövetség Székházában találkozóra került sor az ASSC vezetőivel. Ezen a találkozón részt vett Hajba Tamás főkonzul, Patonai Dénes DLA, Kálmán Ernő DLA és egy kísérő tolmács. A megbeszélésen a Magyar Építőművészek Szövetségét és az együttműködés lehetőségeit mutattuk be,

amelyre az ASSC alelnöke igen pozitívan reagált, és három fő területen ajánlott együttműködést a szervezetek között:

- a műemlékvédelem a Hudecz László féle építészeti emlékek kapcsán
- közös pályázatok, magyar építés irodák és az ASSC irodák közötti együttműködés, sanghaji beruházások tervezésében
- az ASSC befektetői tagjainak projekt előkészítése Magyarországon, közös pályázatok lebonyolítása

A magyar építéseknek – köszönhetően Hudecz László építészeti munkásságának – nagy renoméja van Sanghajban, s ez hiteles alap az együttműködés elindításához.

Megállapodás történt arról, hogy a két szövetség és a Sanghaji konzulátus bonyolítja ezekben az együttműködésekben a létrejöttét.

A Magyar Építőművészek Szövetsége a XX. századi magyar építészetet bemutató DVD filmjével, „a fiatalok feketén-fehéren” c. kiállítás kiadványával, és az új Magyar Építőművészet néhány számával jelezte szándékát az együttműködésre. Ezután rövid vetítéssel ismertetésre kerültek az október 6-i Építészet Világnapja eseményei, melyre válaszul az ASSC alelnöke könyvvel, és a szervezetet bemutató filmmel válaszolt.

Ugyanezen délutánon került sor Budapesten, a Magyar Építőművészek Szövetsége Székházában, az ASSC Európában tartózkodó képviselőinek és a Magyar Építőművészek Szövetsége elnökségének találkozására, amely hasonlóan jó hangulatban történt, s amelyről a konzulátuson már aznap este értesültünk. Budapesten a Magyar Építőművészek Szövetsége készítette elő az ASSC pozsonyi és prágai Visegrádi Négyek országait érintő látogatásait is.

Péntek este konzuli vacsora keretében megvitatásra kerültek a Hudecz év kapcsán történt események és az a stratégia, amit a konzulátus épített ki a kínai-magyar kulturális és kereskedelmi kapcsolatok előkészítésére.

Hajba Tamás konzul úr és Hajba Judit, a Magyar Kulturális Intézet vezetője megerősítették, hogy jelentős szerepet látnak az ASSC és a MÉSZ együttműködésében kiállítások, könyv és film létrehozásában. Ehhez jó alap a konzulátus számára is átadott, a magyar építőművészetet reprezentáló DVD film, a MÉSZ újságja és f-f kiállítás kiadványa.

Különösen fontos a jövőben a sanghaji expón való részvétel, koordinálása, Hudecz László kulturális hagyományainak bekapcsolása az eseményekbe. Ennek kapcsán tematikus kiállítás készülne a Világkiállítás ideje alatt, az új 1933 nevű kiállítóközpontban. A MÉSZ felajánlotta a „12 kőmíves” c. DVD film kijuttatását, angol nyelven, amely várhatóan jövő tavaszra készül el.

A szombati program az ASSC munkatársainak kíséretében Sanghaj új üzleti negyedének megtekintése volt. Sanghaj építészetét a japán, amerikai, kanadai építész irodák uralják, melyek más, az üzleti életet kifejező arculatú épületek, mint a pekingiek. Látogatást tettünk az angolok által létrehozott történelmi műemléki negyedben, Sanghaj külvárosában, ahol a város történelmi építészetét ismertük meg. Ezek után a Hudecz-épületek meglátogatása volt a program, magunk is a Hudecz által tervezett Park szállóban laktunk, mely folyamatos felújítás alatt áll.

Hétfőn további Hudecz-épületek, többek közt lakóházának megtekintése történt Jánossy Eszterrel, Hudecz László rokonával és férjével. A lakóház műemléki felújításának előkészítése folyik. Látogatást tettünk az 1933-as kiállítási helyszínen, amely Sanghaj fontos új művészeti központja, és megtekintettük azt a helyet, ahol a kiállítás megrendezhető. Az esti vacsora során egyeztetésre került a Hudecz könyv és dokumentációk előkészületei, valamint az említett tematikus kiállítás előkészítése.

Jártunk továbbá korai Bauhaus stílusban épült hotel épületében, ahol kiállítás is emlékezik Hudecz László munkáira, Sanghaj Írószövetség Székházában, melyet szintén Hudecz tervezett.

A sanghaji expo és környezete hatalmas, óriási léptékű beruházás, melyben a magyar építéseknek is lehetősége van részt venni. Külön kiemelendő a pekingi és sanghaji repülőtér lenyűgöző mérete és nagyvonalú kialakítása, amely példaértékű egy korszerű reptér tervezéséhez, így a Ferihegyi reptér továbbtervezéséhez is.

A továbbiakban a Magyar Építőművészek Szövetsége megállapodásokat készít elő a sanghaji szövetséggel a közös együttműködés konkrét formáiról, mely a konzulátus közreműködésével történik.

Patonai Dénes DLA
Kálmán Ernő DLA

Kínai építészek a MÉSZ-ben

Sanghaji vendégeink 2008. 10. 31.

A MÉSZ képviselői a mintegy 1500 taglétszámú Sanghaji Építész Társaság delegációt október 31-én látták vendégül.

A delegáció vezetője, Songqing Yih a Sanghaji Építész Társaság (Architectural Society of Shanghai China – ASSC) főtitkár-helyettese jelezte, hogy kész együttműködni a magyar partnerekkel. A társaság kész népszerűsíteni, a magyar építészeti hagyományait. A magyarországi találkozótól lehetőséget teremtett arra, hogy a szakmai delegációk a jövőben rendszeresen látogassanak Magyarországra, s ezen keresztül jobban megismerkedjenek a helyi építészeti kultúrával, majd visszatérve segítsék a projektalapú kooperációk kialakítását.

A küldöttséget a MÉSZ részéről Földes László és Mikó László építészek, valamint Borsos András építész, a MÉSZ titkára fogadta. Ismertették a MÉSZ-t mint a magyar építészeti minőséget 1902 óta képviselő független szakmai szervezetet, annak felépítését, működését. Földes László mint az UIA II. régió vezetőségének tagja kiemelte a MÉSZ nemzetközi kapcsolatainak fontosságát. Kijelentették hogy a MÉSZ nyitott bármilyen további egyeztetéseken meghatározott együttműködésre.

A kölcsönös bemutatkozás után szervezett városnézésen megtekintették a Művészetek Palotáját (vezetőtervező: Zoboki Gábor), ahol szakszerű idegenvezetésben volt részük a MÜPA részéről, majd a Toldy Gimnázium tornatermét (vezető tervező: Földes László), végül a Lánchíd 19 Design Hotelt (vezető tervezők: Sugár Péter, ifjabb Beniczur László).

Vendégeink a Hudecz-év keretében 2008. 11. 21.

A Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium meghívására a MÉSZ kínai építészdelegációt látott vendégül Ötpacsirta utcai székházában.

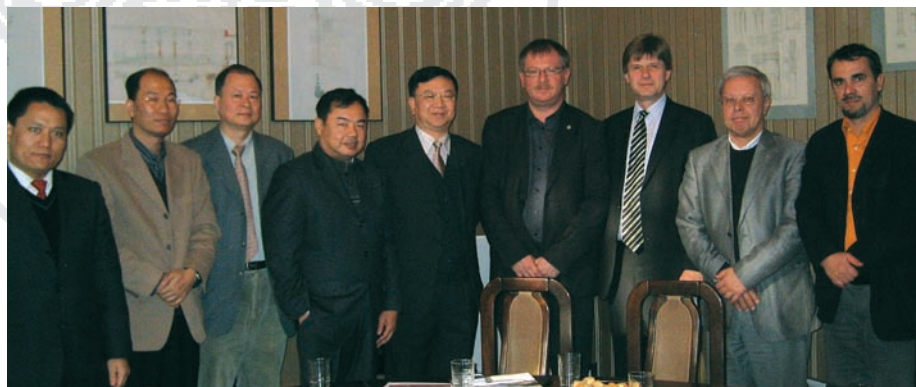
A hat fős sanghaji delegációt Zuo Zhi (a Shanghai Urban Construction Archive igazgatója) és Zhou Chunyu (shanghai Urban Planning Bureau igazgatóhelyettese) vezették. A találkozón magyar részről a minisztérium képviselőjében Krakler Judit; a MÉSZ képviselőjében Kálmán Ernő DLA elnök, Patonai Dénes DLA, és Borsos András titkár; az Építészeti Múzeum képviselőjében Hadik András művészettörténész volt jelen. A Hudecz családot Csejdy Júlia művészettörténész képviselte.

A találkozó célja a kapcsolatok kiépítése és a kölcsönös együttműködés előkészítése volt, különös tekintettel Hudecz László (1893–1958) építész sanghaji munkásságára, melyet rendezvénysorozat keretében mutattak be Sanghajban a sanghaji magyar konzulátus aktív közreműködésével.

(ld. hudecproject.com). A találkozón bemutattuk a MÉSZ tevékenységét és hangsúlyoztuk nyitottságát a nemzetközi kulturális kapcsolatokra.

Látogatók Guangzhou tartományból 2008. 11. 28.

A MÉSZ meghívására hazánkba érkezett delegációt Liu Yi Dong (a Guangzhou Tartományi Urbanisztikai Szövetség elnöke) vezette. Magyar részről a látogatókat Kálmán Ernő DLA, a MÉSZ elnöke és Ongjerth Richárd, a Magyar Urbanisztikai Nonprofit Kft. ügyvezetője fogadta. A találkozón bemutattuk a MÉSZ tevékenységét, szervezeti és kiemelt céljait. Átfogó előadás keretében Kálmán Ernő DLA ismertette Budapest városszerkezeti sajátosságait, a megoldásra váró feladatokat. A kínai delegáció elmondta, hogy városuk – a 11 millió lakosú Guangzhou, a tartomány fővárosa – rendezi a következő Ázsiai játékokat és készek együttműködni Magyarországgal a Magyar Építőművészek Szövetségén keresztül.

Gaungzhou tartomány küldöttsége a MÉSZ székházában

A MÉSZ Elnökségének Nyilatkozata

A MÉSZ és az ICOMOS, mint az országos és nemzetközi szakmai szervezetek képviselői aggodalommal látják, hogy az elmúlt húsz év közbeszerzési beruházásai sikertelennek bizonyultak. Az építésszakma döntéseit a döntéshozók rendszeresen felülírják. Elfogadhatatlan, hogy a kiemelt területeken a programalkotást és a tervpályázati eredményeket felülírva hoznak döntést. Az Integrált Városfejlesztési Stratégiákban (IVS) olyan szakmai intézmény-

struktúrát kell felállítani, amely képes kidolgozni és koordinálni a középtávú terveket. A Budai Vár rekonstrukciója során a Hadügyminisztérium épülete esetében a környezetre vonatkozó városfejlesztési stratégia elfogadása után új országos, ill. nemzetközi tervpályázat kiírása szükséges, ennek kiírása természetesen csak az eddigi munkák lezárása után történhet. A budapesti Városháza világörökségi területre átfogó stratégia hiánya mellett a pá-

lyázat előkészítetlensége, az építészek kiszolgáltatottsága, a megfelelő kamarai érdekvédelem hiányában megkérdőjelezhető eredményt hozott, elsősorban a nagyszámú kizárások miatt. Ez a tervpályázat előkészítetlenségére utal, mely újabb társadalmi megosztottságot eredményez és ezzel a kívánatos beruházás megvalósíthatóságát kérdőjelezi meg. Ezért sem a program előkészítettsége, sem a pályázat kiírása nem hozott legitim megoldást.

Az év napháza 2007 pályázat és kiállítás

A Magyar Napenergia Társaság 2008 májusában pályázatot hirdetett „Az év napháza 2007” címmel a 2007. év kiemelkedő szolár építészeti tervezői díj elnyerésére.

A pályázat célja olyan energiatudatos szemlélettel tervezett és megvalósított új, illetve felújított lakóépületek megismertetése volt, melyek fűtési és egyéb energiaszükségletét – jelentős részben – napenergia-hasznosító rendszerek fedezik, egészséges és esztétikus építészeti környezet kialakítása mellett, az alkalmazott szoláris eszközök, rendszerek sikeresen hatékony megoldásainak bemutatásával. A pályaműveket kiírás szerint eredetileg a Magyarországon 2007. december 31-ig használatbavételi engedélyt kapott lakóházak köréből lehetett benyújtani. A 2006. szeptember 01. előtt használatbavételi engedélyt kapott épületek energetikai méretezésénél az akkor érvényes előírások lettek figyelembe véve a bírálattal.

A beérkezett pályázatok elbírálását a Magyar Napenergia Társaság – meghívott szakemberek bevonásával – végezte. A Bíráló Bizottság elnöke dr. Imre László egyetemi tanár, a Magyar Napenergia Társaság elnöke volt. A pályaművek kiállítás keretében történő bemutatására és a díjak ünnepélyes keretek között történő átadására Pécsen, a „Via Futuri 2008.” – „Út a jövőbe Konferencia sorozat 2008”. Nemzetközi Napenergia-hasznosítási konferencia kísérő rendezvényeként (2008 szept. 3–4.) került sor.

Részletek a díjnyertes pályaművek szerzőinek műleírásaiból:

Megosztott I. díj: Ertsey Attila (1. sz. pályamű: Új családi ház, Budakeszi)

„Hagyományos szerkezetű (44-es Porotherm falazat, vb. földem) épület, pince + földszint + 2 tetőteres épület, összes alapterülete 272 m².

A kollektorok használati melegvizet állítanak elő és fűtésrámegítést teljesítenek. Az épület általános fűtését kondenzációs gázkazán végzi, a nappali terében vizes betétes kandalló létesült amely részt vesz a központi fűtés rendszerben. Az alternatív vízrendszer és a 12 V-os fogyasztók energiaellátását napelemek biztosítják. A déli homlokzaton télikert épült, ami a téli hőveszteséget csökkenti, és passzív szoláris nyereséget okoz. A napvédelemről a kinyúló párkányok és a zöldhomlokzat gondoskodnak. A lakóhelyiségek szellőztethetők a pincéből, a télikertben a burkolat és a mennyezet közelében elhelyezett bukáblakok védenek a túlhevülés ellen. Az épületnek nincs szüksége klímaberendezésre.

Az épület tetőfelületeiről az esővizet esőcsatornával gyűjtik össze. Az épületen belül az esővizet a WC-hez és kerti öntözéshez külön vízhalózattal juttatja. Az építettség saját honlapján (www.biosolar.hu) bő információ található a házról”. (ld. 1. kép)

Megosztott I. díj: Stein Zoltán és László Barnabás (4. sz. pályamű: Új családi ház, Nemesvámos)

„Az épület karakterét a tömör és az áttört falszakaszok váltakozása adja. A tömör felületek esetén használt, élére állított kisméretű téglák elemmérete, felülete, változatossága a túlságosan művi megjelenést hivatott elkerülni. Az üvegszakaszok síkszerűsége az előzőek ellentétét-párját adják. A két felület váltakozásából épül fel a ház. A tető anyagát adó cserépfedés a téglaburkolattal harmonizál.

Az alappincézetlen épület aljzata alatt átszellőztetett trapézlemez található. Ennek kiszellőzése a homlokzaton megoldott. A ház felmenő falazata B30-as fal, melyre külső oldalról 10 cm-es ásványgyapot hőszigetelés készült. A homlokzatra kerülő téglaburkolat és a hőszigetelés között 4 cm kiszellőztetett légrés található. A földem mindenütt faszkeletű. Belső oldalon gipszkartonnal illetve lambériával burkolt. A padláson 20 cm vastag ásványgyapot hőszigetelés került elhelyezésre. A padlást-földem intenzíven kiszellőztetett. A tetőn 4x3 db GSE 2000 TIN síkkollektor került elhelyezésre, álló formátumban, amelyek a fűtésre rásegítenek.” Az épületben padlófűtés és részben falfűtés is készült. A külső határoló falak hőátbocsátási tényezője $U=0,23 \text{ W/m}^2\text{K}$, az ablakokra $U=1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$. (ld. 2. kép)

II. díj: Rumi Imre (5. sz. pályamű: Üdülő-épület passzív napház lakóépületté alakítása, Ráckeve)

„A meglévő beépítettséget nem növelve,

Megosztott I. díj: Ertsey Attila (1. sz. pályamű: Új családi ház, Budakeszi)

Megosztott I. díj: Stein Zoltán és László Barnabás (4. sz. pályamű: Új családi ház, Nemesvámos)

II. díj: Rumi Imre (5. sz. pályamű: Üdülőépület passzív napház lakóépületté alakítása, Ráckeve)

tetőtéri ráépítéssel alakítottuk ki a lakóépületeket energia- és klímatudatos tervezési szempontok figyelembevételével.

A meglévő menthető épületet nem bontottuk el. A meglévő építőanyagokba beépített energiát az anyagokkal együtt megtarthattuk. Ezzel az új építőanyagokban levő nagyobb energiatartalmat megtakarítjuk. Kevesebb hulladékot termelünk.

Helyszín, mikroklíma. A telket tudatosan választottuk. A Ráckevei dunaág az épülettől kb. 12 m-re húzódik. A nagy víztömeg klimatizáló hatása érvényesül. Télen enyhébb, nyáron hűvösebb mikroklíma tapasztalható a vízparton.

Tájéklásból adódó lehetőségek. Passzív és aktív napenergia-hasznosítás.

Az új épület esetében a beépítés elsősorban a telek tájolásához, adottságaihoz igazodik. Az épület karakterét a hagyományos, de igényes homlokzatképzés és félnyeregteretős, egyszerű tömeg határozza

meg. A rendkívül kis tömegű épület déli homlokzatán hangsúlyos elemeként jelennek meg a napenergia hasznosítását szolgáló építészeti elemek, a Trombe-Michelle-féle tömegfal és a télikert a tetőtéri nappali oldalán.” (3. kép)

A III. díj a Bíráló Bizottság döntése szerint nem került kiadásra.

Az év napháza 2007 pályázat díjait finanszírozó szervezetek: a Környezetbarát és Megújuló Energiaforrásokért Alapítvány Közhasznú Szervezet és a Rockwool Hungary Szigetelőanyaggyártó és Kereskedelmi Kft., akiknek a pályázat szervezői köszönetet mondanak.

A beszámolót (a pályázók műleírásainak felhasználásával) összeállította:

Dr. Szűcs Miklós PhD

a Magyar Napenergia Társaság tagja
a Bíráló Bizottság titkára

Közlemények

KERESSÜK az alábbi 1973-ban épült **ÉPÜLET TERVEZŐJÉT:** Sütőipari Vállalat – 2700 Cegléd, Kossuth F. u. 6., hrsz.:221/2. Tervező: Mezőgazdasági Beruházási Vállalat Bács-Kiskun megyei kirendeltsége.

Bodzán Építész Kft.

Tel.: 06 (1) 371-1803

e-mail: bodzan@bodzankft.hu

TISZTELT KOLLEGÁK!

A **DERARCH ÉPÍTÉSZETI ÉS MÉRNÖKI IRODA KFT.** az alábbi tervezési munkákkal kapcsolatosan lezáratlan és pénzügyileg rendezetlen – részben vagy egészben ki nem fizetett, de teljesített – írásos szerződéssel rendelkezik. A Megrendelő pontos adatait a MÉK segítségül megjelenteti honlapján.

– Budaörs, Máriavölgyi u. Hrsz.: 1474/1, 1474/2 és 1474/3 sz. alatti lakóépületek és üzlethelyiség tervei.

– Budaörs, Budapesti út 42. Hrsz.: 3158 sz. alatti több-lakásos lakóépület „L” alakú és két tömbre bontott beépítésre készített tervei.

– Budaörs, Szüret-köz 11382 Hrsz. alatti több-lakásos lakóépület tervei.

– Budaörs, Budakeszi u. 1354 és 1355 Hrsz. alatti több-lakásos lakóépületek tervei.

– Budapest XII. Kikerics u. 13. Hrsz.: 8957/3 sz. alatti 4 lakásos lakóépület, Wellness, és garázsok tervei

– Debrecen, György u. 24. sz. Hrsz.: 3469/2 sz. alatti lakóépület tervei

Hivatkozással a MÉK Etikai-Fegyelmi Szabályzatára, kérjük Tisztelet Kollegák a felsorolásban szereplő telekre tervezési munkát ne vállaljanak, tekintettel a lezáratlan jogviszonyra. A fentiek figyelmen kívül hagyásával a tervfelhasználóval, ill. lezáratlan jogviszonyban tervező mérnökkel, ill. irodával szemben a Derarch Kft. szerzői jogi pert és – a folyamatban lévő mellett további – etikai fegyelmi eljárást indít meg.”

Derzsényi Attila, okl. építészmérnök,
Derarch Kft. ügyvezető.

Helyesbítés

Előző számunkban Horváth Ágnes, a Budapesti Corvinus Egyetem Települesmérnök szakán végzett hallgatóját tévedésből a tájépítész diplomadíjasok között szerepeltettük. A tévedésért elnézést kérünk és ezúton még egyszer gratulálunk települesmérnök diplomadíjához!

Az Építész Közlöny/Műhely
szerkesztősége

MÉSZ Könyvtár

Nyitva tartás: hétfőn és pénteken 10–12 óráig,
kedden és csütörtökön 14–16 óráig

Új könyvek:

- SÁBJAN Tibor: Kenyérütő kemencék
- Anton GRAF: Passzívházak. 24 megépült ház Németországban, Ausztriában, Svájcban
- Európai tájépítészet. Válogatott projektek 2000–2005
- Neil SPILLER: Digitális építészet ma. Globális vizsgálat egy újfajta tehetségéről

A fenti négy kiadvány a TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ajándéka.

– Vallomások. BODONYI Csaba – az építész ajándéka.

Köszönet az ajándékozóknak.

Szeretettel várjuk régi és új könyvtárlátogatóinkat a fenti időpontokban.

VALKO®-BIZTOSÍTÁSOK

- kiemelkedő fedezetekkel
- egyedi feltételekkel
- speciális szakmai felelősség-biztosítási védelmet ajánl

• segíti Önt a biztosítási védelem működésében és az esetleges károk rendezésében

e szakmai terület kiváló ismerője,
a Magyar Építész és a Magyar Mérnöki Kamara

és tagjaik biztosítási képviselője, a

VALKO®-INTERNATIONAL

Biztosítási Alkusz, Képviselői, Tanácsadó és Szakértői Kft.

H-1066 Budapest, Teréz krt. 40.
Tel.: (36-1) 331-9677, 269-5408, 311-